

SAMOBORSKE

Br. 1

God. IV.

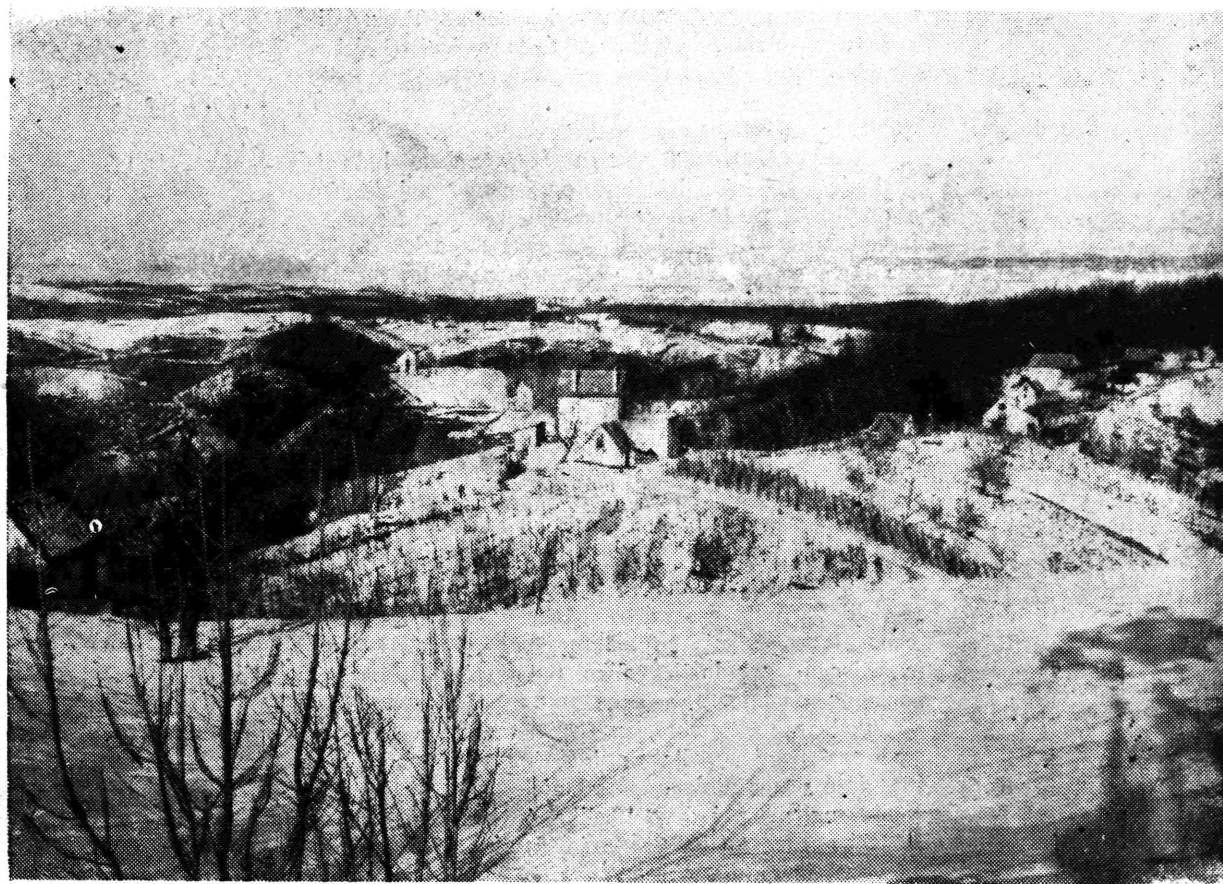
Samobor, 1. siječnja 1955.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedini-
nom broju 10 Din. — Tromjesečna pretplata 60 Din.,
polugodišnja 120 Din. — Tekući račun kod filijale Na-
rodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i
odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 55.
Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA SAMOBOR

Sretnu Novu 1955. godinu

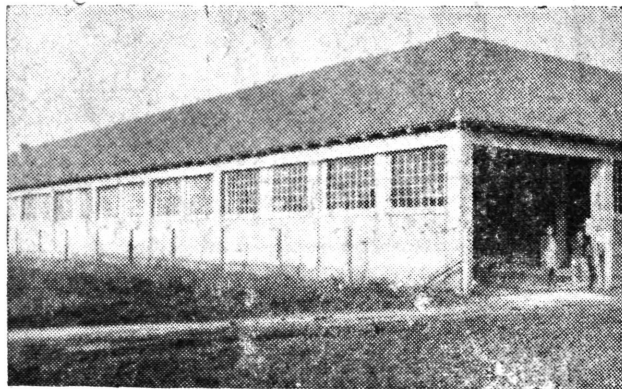
čestita svim našim radnim ljudima grada i sela

Socijalistički savez radnog naroda Samobor

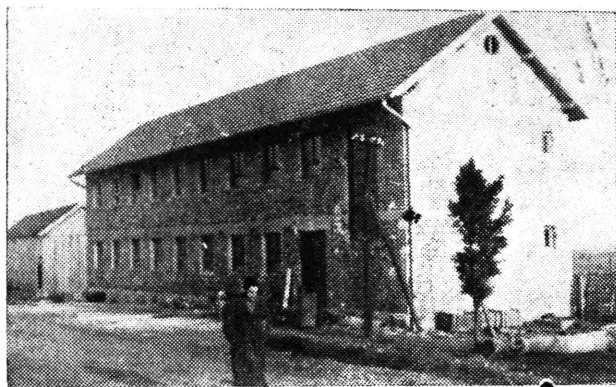
sa željom za što veće radne uspjehe u izgradnji socijalizma

NEKOLIKO RIJEČI I SLIKA

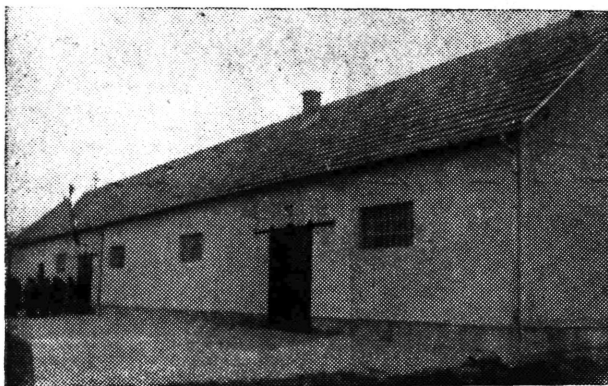
Najviše sredstava u 1954. godini uloženo je za razvitak privrede kotara čime su stvorena nova radna mjesta za naše ljude

»Samoborka« se oslobodila nehigijenskih uslova rada izgradnjom novog pogona

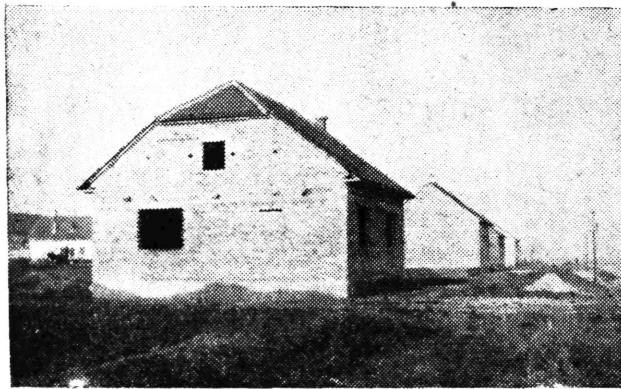

U rekordnom vremenu podignuta je nova radionica »Elektrona«

Samobor je dobio novu klaonicu

GRAĐANI UZ POMOĆ DRŽAVE GRADE KUĆE

Naselje u blizini »Fotokemike«

Pred 3 godine ovdje je rastao kukuruz, a

Iza nas je opet jedna godina. Godina, koja je puna radnog sadržaja, zalaganja, napora, poteškoća i uspjeha, a negdje i neuspjeha. Bilo je neprikladna elementarne naravi: tuča, poplava. Kada sve to uporedimo, vidimo da idemo svake godine, svaki dan, sigurnim korakom naprijed usprkos eventualnim smetnjama i poteškoćama. Nastojat ćemo, da obuhvatimo riječima i slikama neke privredne napore izgradnje, koji sakupljeni ovako zajedno daju veličinu obavljenog rada u prošloj godini. Isto tako dotičemo se i nekih društvenih i drugih događaja tokom 1954. godine.

Naša poduzeća primila su samo iz kotarskog fonda za kreditiranje privrede u 1954. oko dinara 207,000.000 (računato bez uloženi vlastiti sredstva i bez Zavoda u Kalinovici i Bregani). Ta sredstva su upotrebljena za izgradnju i proširenje radnih prostorija i nabavku strojeva.

Najveći iznos od 155,000.000 dinara dat je za daljnju izgradnju »Fotokemike«, dok će za potpuno dovršenje biti potrebno barem još tolika svota u slijedećim godinama.

Za proširenje »Elektrona« dodijeljeno je dinara 20,000.000, a uprava je tvornice iz svojih sredstava izgradila unedrske prostorije i dio radionica, nabavila škare za rezanje lima. Tvornica proizvodi radijatore za kućanstva, a jedan dio svojih proizvoda izvozi u Tursku (kuhala i glačala). Proizvodi za potrebe električnog tramvaja Zagreba i Osijeka 50C električnih peći. Plan proizvodnje je premašen 100%.

Tvornica stakla »Kristal« primila je iz kotarskog fonda 15,000.000 dinara za izgradnju hale i brusionicu kristala. Njenim dovršenjem zaposlit će se novih 120 radnika. Ujedno je izgrađena stambena zgrada sa 7 obiteljskih stanova. Kapacitet tvornice povećan je za 50%, dok se oko 60% od čitave proizvodnje plasira na stranom tržištu.

»Samoborka« industrija građevnih proizvoda primila je 10,000.000 dinara za izgradnju hale. Dvršenjem iste stvorit će se uslovi za povećanje kapaciteta do 60%, rad će se odvijati u higijenskoj prostoriji, a radovi će se moći obavljati i zimi što do sada nije slučaj. Isto poduzeće ima danas i svoju grupu za građevinske radove.

»Slobodi« tvornici čarapa dat je zajam u iznosu od 3,000.000 dinara. Nabavljen je generator za proizvodnju vlastite električne energije, čime će se izbjeći česti prekidi radi nestanka struje. Proizvodi tvornice sve su više traženi na tržištu, što je utjecalo na dosta veliko povećanje stalno zaposlenog osoblja.

Poduzeće »Žumberak« Grdanjci ima velike izgleda za nagli razvitak u budućim godinama zbog izgradnje pruge Bregana—Grdanjci. Tamošnji kamen, vapno, ugljen, a i drvo uvelike će biti traženi radi jeftinog prevoza. Poduzeće je dobilo 1,500.000 dinara za izgradnju krečana.

Tvornici »Trudbenik« omogućena je nabavka kamiona i izgrađena šupa za drveni materijal.

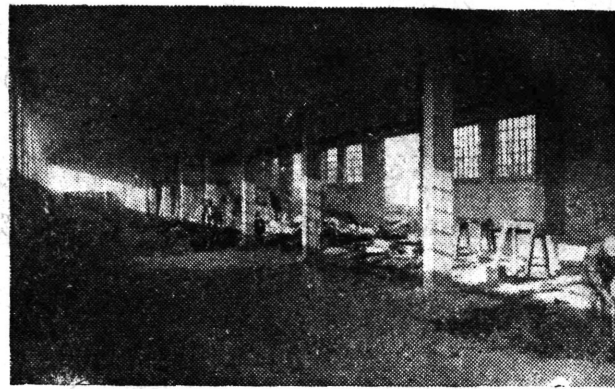
Isto tako Tvornica četaka dobila je sredstva za proširenje radnih prostorija, dok je Tvornici kože »Borač« omogućena isplata posuđenog stroja za valjanje.

Daljnja sredstva data su za saniranje saobraćaja i podmirenje obaveza za kupnju autobusa, prikolice i ostalo u visini od 60,000.000 dinara.

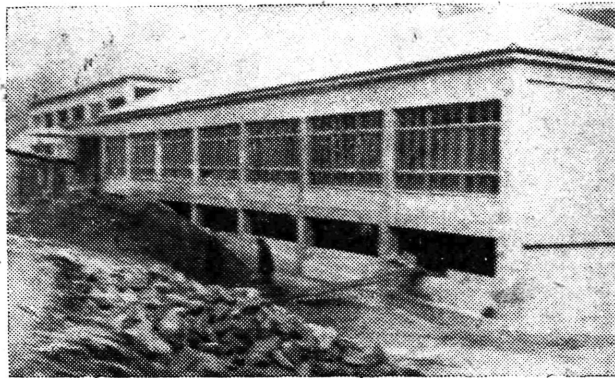
Naročito značajne izgradnje na području gradske općine Samobor — uz privredne investicije — bile su: nova klaonica namjesto stare, koja je srušena rad proširenja tvornice »Elektron«, a isto tako početak izgradnje dječjeg zabavišta u parku u Mlinskoj ulici. Tu je do sada utrošeno oko 6,000.000 dinara.

U kinu Narodni dom nabavljena je nova aparatura iz Kranja marke »Iskra«, dok je Crveni križ u Samoboru otvorio gradsko kupalište.

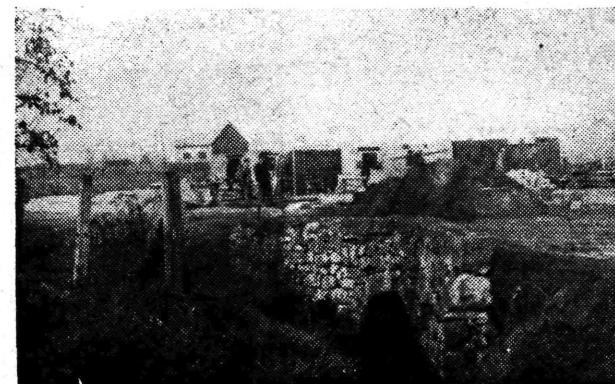
Na području općine Budinjak dovršena je zgrada za samu općinu i započeta je izgradnja zdravstvene ambulante, za koju je svrhu ove godine izdano oko 5,000.000 dinara. Isto tako je u gradnji nova cesta iz Osretka prema šumskim površinama u svrhu eksploatacije šuma, za što je utrošeno oko 10,000.000 dinara. Za popaljeno selo Delivuki data je svota u visini od 1,700.000 dinara od strane NOK-a i poduzeća.

Unutrašnjost novog pogona »Samoborke«

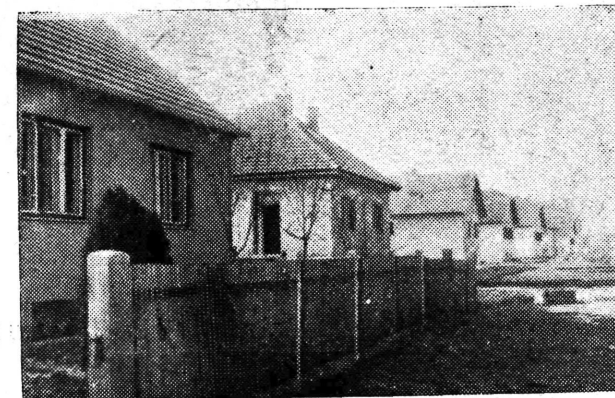

Uskoro će »Kristal« preseliti brusionicu u nove prostorije

»Chromos« gradi stanove svojim namještenicima

SVE ZA LJUDE — PRINCIP JE SOCIJALIZMA

Niz novih stambenih zgrada u Radničkoj ulici u Samoboru

sada se diže nova Bregana

IZ PROŠLE 1954. GODINE

Poljoprivredi se posvećuje sve više pažnje

Rješavanje zdravstvenih i socijalnih pitanja kod nas uzorno

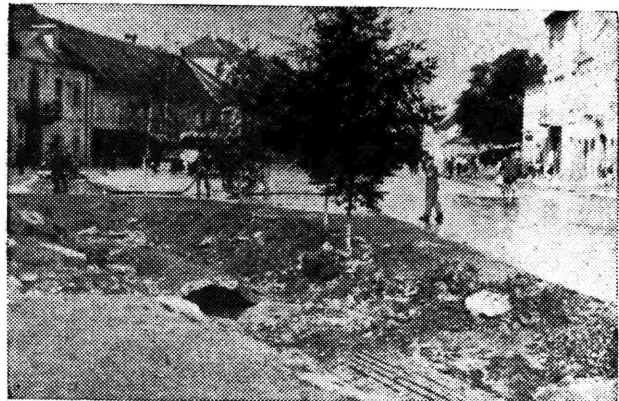

Narod Pavučnjaka izgradio je uz pomoć narodne vlasti novu školu

Uništene kuće poslije požara u Delivukima

TOMISLAVOV TRG

Poplava je probila kanalizaciju

OMLADINA JE UVIJEK BILA U PRVIM REDOVIMA PA I ZA VRIJEME POPLAVE

Omladinci Automehantičke škole čiste Tomislavov trg

Poslije poplave stanovnici na dobrovoljnoj bazi utvrđuju korito Gradne

Nastavljena je izgradnja škole u Pavučnjaku i utrošeno oko 3.000.000 dinara, tako da je omogućena obuka i stanovanje u istoj. Ožbukana je škola u Sv. Martinu i prekrit krov, koja je zgrada već 18 godina bila nedovršena. Postavljeni su žljebovi na školi u Rakovom Potoku i izvršeni razni popravci škole Molvice.

U minuloj 1954. godini najviše je rađeno na pripremama i izradi perspektivnog plana razvoja poljoprivrede kotara Samobor. Kotarska skupština donijela je zaključke u tom smislu. Izabrala je i Savjet za poljoprivredu i data su sredstva za pedološku kartu kotara Samobor, koja je u izradnji. Na podlozi te karte moći će se pristupiti detaljnijoj razradi perspektivnog plana razvoja poljoprivrede u svim granama poljoprivredne djelatnosti. Usporedo s time izrađuje se elaborat za vršenje melioracije potoka Rakovice, Gradne, Bistraca i Bregane.

Kotarski poljoprivredni savez založio se na unapređenju poljoprivrede i pomagao nabavke rasplodnih svinja njemačke oplemenjene pasmine u zajednici s poljoprivrednim zadrugama Samobor, Galgovo i Sv. Nedjelja. Sada imamo na području tih zadruga 100 rasplodnih krmača i 4 nerasta. Ujedno su nabavljeni rasplodni bikovi (2 preko općine Bregana i Poljoprivredne zadruge Samobor 16 rasplodnih krava i 1 bik).

U biljnoj proizvodnji izvršena su 2 pokusa s američkim hibridima kukuruza, od kojih su pokusne parcele gnojene umjetnim gnojivima dale mnogo više prinosa od negnojjenih parcela.

Uspješno je suzbijana krumpirova zlatica i vodena borba protiv glogovog bijelca (gusjenice) na voćkama.

Po selima se održavaju stručna poljoprivredna predavanja s novo nabavljenim dia-projektorom uz prikazivanje filma. Predavanja su do sada održana u Konjščici, Klakama, Galgovu, Sv. Nedjelji i Rudama.

Zdravstvene ustanove na području našega kotara posjetilo je niz zdravstvenih i socijalnih radnika iz naše zemlje i inozemstva. Poseban interes pokazali su za organizaciju zdravstvene službe i smještaj djece, koja su ostala bez roditelja; administraciji u zdravstvenoj službi i t. d. Smještaj takve djece, koje imade 120 u našem kotaru, trebao je poslužiti kao izvor iskustva tim posjetnicima u njihovom budućem radu.

Tokom godine samoborski kotar posjetili su mnogi socijalni radnici iz Makedonije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, studenti medicine iz Zagreba i studenti više stručne škole za socijalne radnike iz Zagreba.

Od stranih socijalno-zdravstvenih radnika posjetili su DNZ Samobor socijalni radnici iz Finske, jedan profesor iz Engleske, koji je studirao administrativnu organizaciju i socijalnu politiku u našem kotaru, pa dalje dr. Borneman iz Hamburga, dr. Ko-Ko iz Burme, dr. J. Iein, ministar zdravlja Indonezije, dr. M. N. Rao iz Kalkute, dr. Reny, svjetski zdravstveni stručnjak, izaslanici iz Norveške, dr. Radnil iz USA, Elof Edland iz Karlsbada i veliki broj delegata iz 28 zemalja, kao i niz ostalih posjetilaca.

Ambulantnom pregledu podvrglo se 74.487 osoba, kroz ATD pregledano je 2.400, a zubno-ambulantnom pregledu podvrglo se 16.000 osoba. U rodilištu DNZ rodilo se 340 djece. Taj ogroman broj pregleda izvršilo je 6 liječnika i 2 zubara s pomoćnim osobljem.

Tokom 1954. godine — dvadeset i pet društvenih organizacija postiglo je niz uspješnih i vrijednih rezultata na kulturnom, prosvjetnom, tehničkom, sportskom i drugom polju. Svima će nam ostati u sjećanju uspješan nastup ogranaka Seljačke sloge, KUD »Ivan Goran Kovačić« i Gradske glazbe na I. regionalnoj smotri u Samoboru. Naše KUD »Ivan Goran Kovačić« izvelo je ove godine nekoliko sjajnih nastupa, među koje moramo uračunati i proslavu 80-godišnjice prvog pjevačkog zbora u Samoboru, kao i mnogo drugog. Živa je bila prosvjetna djelatnost u Rudama, Molvicama, Sv. Nedjelji, Bregani, Strmcu, Hrastini i Stojdragi.

Sportske organizacije imale su svoj »triumf«, osobito tenisači, kuglaši i nogometaši. Oni su svojim

(Nastavak na strani 4.)

USPJEŠNA OBRANA — MANJE ŽRTAVA
Vatrogasci kod vježbe PAZ-e

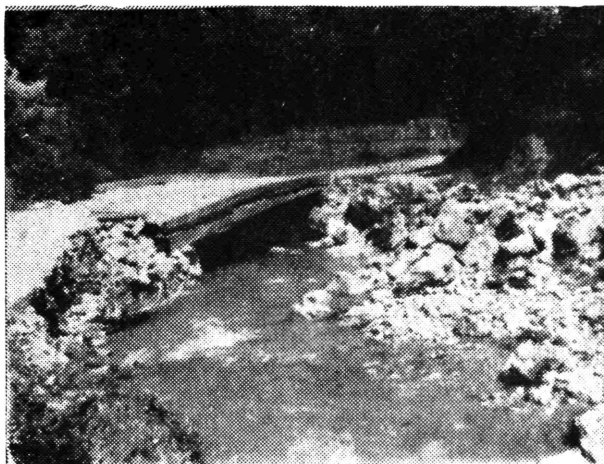

Degazaciona stanica za vrijeme vježbe PAZ-e na Vugrinščaku

Vatrogasci provjeravaju stečeno znanje

NA PUTU PREMA NORŠIĆ-SELU UZ POTOK BREGANICU

Most i cesta poslije poplave

Breganica je razrovala cestu

Godišnji sastanak SSRN-a V. bloka

22. XII. održan je godišnji sastanak SSRN-a V. bloka, kojem je prisustvovalo oko 100 članova. Sastanak je pripremio odbor SSRN-a zajedno s organizacijom SK-a.

Referat o političkoj situaciji i o dosadašnjem radu podnio je tajnik drug Stjepan Vlahović, a bla-

gajnički izvještaj drug Stjepan Lojen.

U veoma plodnoj diskusiji učestvovali su drugovi: P. Dukić, Z. Livojević, Mar. Strugar, J. Gvozdenović, J. Šešok, M. Mikulić, A. Prevendar, K. Babić i Mir. Strugar. — U diskusiji je izvršena analiza dosadašnjeg rada, briga organizacije za idejno-političko uzdizanje članstva, briga za odgoj djece, o vanjskoj i unutarnjoj politici, kao i o značaju posjeta druga Tita Indiji.

U referatu i diskusiji ustanovljeno je, da je u ovom bloku uključeno u SSRN preko 85% birača i da je u I. polugodištu ubrano preko 15.000 Din članarine, a i posjet predavanja bio je u posljednje vrijeme dobar. — Na sastanku je jednoglasno prihvaćen dosadašnji odbor, a izmijenjena su samo dva člana.

Zaključeno je: 1. Obuhvatiti ostale birače u članstvo SSRN-a i ubrati na vrijeme članarinu. 2. Pružiti pomoć Odboru za gradnju gimnazije. Ovlašten je odbor, da u tu svrhu preuzme obavezu u ime V. bloka. 3. Da članstvo redovito posjećuje predavanja. I. H.

Svečana akademija u čast JNA

21. XII. održana je akademija u Narodnom domu u čast Dana Jugoslavenske narodne armije. Na okićenoj pozornici nastupila je gradska glazba sa državnim himnom. Iza toga je drug Vojislav Vraneš održao referat o značenju Dana Armije, istaknuvši njene velike žrtve u toku rata, i njene velike zasluge u očuvanju mira i izgradnji socijalizma. U toku daljnjeg programa nastupila su školska djeca sa dvije recitacije od Branka Čopića, te zbornim pjevanjem, koje je publika naročito pozdravila pljeskom. Svečanost je završena sletom partizanskih pjesama u izvedbi gradske glazbe. MaBo

III. SJEDNICA KOTARSKOG VIJEĆA NOK-a SAMOBOR

Sve više zadataka pred narodnim odborima općina

24. XII. održana je III. posebna sjednica Kotarskog vijeća NO-a kotara Samobor u Narodnom domu. Sjednici je prisustvovao 41 odbornik, te Stjepan Dovečer, narodni zastupnik, Alojz Valečić, narodni zastupnik i predsjednik Vijeća proizvođača Lujo Ivanščak.

Sjednica je prihvatila prijedlog Pravilnika za rad Kotarskog vijeća, koji je podnijela komisija za propise i organizaciona pitanja. Vijeće je dalo svoju saglasnost o spajanju Narodnog odbora gradske općine Samobor i Narodnog odbora općine Samobor Vanjski, kao i saglasnost spajanja općine Bregana s općinom Budinjak pod nazivom: »Narodni odbor općine Bregana«.

Razmatrajući prelaženje poslova iz NOK-a na općine, Vijeće je donijelo odluku, da se iz kompetencije kotara prenesu na općine slijedeći poslovi: a) Iz oblasti prosvjete: Predškolski odgoj, održavanje škola, inventara, opskrba ogrevom, osiguranje stanova i članarine i ogreva za škole i učitelje, izgradnja škola, nabavka nastavnih sredstava i školske opreme, lični rashodi nastavnog i ostalog osoblja. Također je i škola učenika u privredi prenesena s materijalnim i ličnim izdacima na Narodni odbor gradske općine Samobor. Osim toga općinama je prepuštena briga o otklanjanju nepismenosti, narodnom prosvjećivanju, osnivanju i održa-

vanju raznih tečajeva, formiranju kulturno-prosvjetnog centra za organiziranje i rad društava, grupa i aktiva, formiranje narodnog sveučilišta, fizičkog odgoja naroda, predvojničke obuke, osnivanje centara za izvanarmijski vojni odgoj.

b) Iz oblasti socijalne politike: Zbrinjavanje i smještaj djece u ustanove i tuđe porodice, opće zbrinjavanje gluhe, slijepe i defektne djece, djece palih boraca i žrtve fašističkog terora, pomaganje roditeljima u školovanju djece, osiguranje školskih kuhinja, smještaj odraslih, socijalne potpore, uzdržavanje djece, pogrebni troškovi siromašnih porodica, troškove prijevoza bolesnika u bolnice, zdravstvene stanice i ambulante, te babička služba.

c) Iz oblasti komunalnih poslova: Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti svih vrsta vozila, ako djelatnost obavljaju na području te općine, ceste trećeg reda i cestari.

d) Iz oblasti privrede: Izdavanje dozvola za pašarenje, osim u šumama, i svi poslovi s područja zanatstva.

Ova djelatnost prelazi na općine od 1. siječnja 1955.

Za privremeno financiranje kotara na temelju budžeta protekle godine odobrena je za prvi kvartal suma od 22.400.000 dinara. Odobrena je svota od 50.000 dinara kao pomoć Dobrov. vatrogasnom

društvu Gornja Vas za gradnju vatrogasnog doma. Odobreno je primanje posebnog dodatka za učitelje u školama, gdje su uvjeti života i rada izuzetno teški (Grabar, Novo selo, Stojdraga, Noršić-selo i Klake). Zatim je određena isplata posebnog dodatka učiteljima narodnih škola, koji rade u dva odjeljenja, s jednim prije podne, a s drugim poslije podne. Ova isplata teče od 1. rujna 1954.

Produljeno je školovanje u narodnim šestgodišnjim školama u Bregani, Rudama i Sv. Nedjelji, koje se pretvaraju u narodne osnovne osmogodišnje škole.

Na kraju sjednice postavljen je za tajnika NOK-a Čedo Bastijančić, dosadašnji tajnik NO-a gradske općine u Samoboru.

Sindikalnim organizacijama i trudbenicima našega kotara želi mnogo uspjeha u

Novoj godini 1955.

Kotarsko sindikalno vijeće — SAMOBOR

Nekoliko riječi i slika iz 1954.

(Svršetak)

pobjedama na sportskom polju mnogo pridonijeli našem Samoboru. Društvo tjelesnog odgoja »Partizan« imalo je nekoliko nastupa. Ono ima veliku perspektivu u budućnosti. Plivači su zatajili, premda imaju široke mogućnosti. Lovačko društvo je bilo aktivno kroz cijelu sezonu, dok su šahisti jače prionuli radu u posljednja 2 mjeseca. Planinari su poslije proslave 30-godišnjice nastavili veoma dobro svoj rad.

Da postoji Narodna tehnika u Samoboru, osim Auto-moto društva i Aero-kluba, gotovo se ni ne osjeća, a Kotarski odbor već mjesecima postoji samo na papiru. Aero-klub imao je niz odličnih rezultata u svojim nastupanjima u Samoboru ili izvan njega. Foto-amateri se gibaju, oni će ponovo nastaviti radom. A što će biti sa Radio-klubom? To ne znamo.

Vatrogasci su svojim radom stekli niz simpatija među stanovnicima. Njihovo požrtvovanje, efikasnost i ljubav prema pozivu zaslužuju svaku pohvalu. Njihov gorući problem dobijanje vatrogasnog doma, razvičkom Samobora postaje sve akutniji. — DVD postoje u svim većim selima našeg kotara, koja razvijaju osim svoje dužnosti i bogati društveni život.

Ljipe rezultate postigle su i organizacije izviđača, pionira, predvojničke obuke, PAZ-e, »šaša djeca«, penzionera, invalida i Crvenog križa.

ŠPEKULACIJA — »SPOSOBNOST«

Poznato je, da se u socijalističkom privredivanju nitko nema pravo služiti špekulacijom. To je jasno i nedvojsmisleno formuliramo našim socijalističkim principima i propisima.

Ne unatoč tome provlači se neprimjetno za širu javnost u Samoboru tendencija u tempu i vrevi života privrede, kojom neki ljudi žele dati ton: Da se onaj, tko uspije samosnalažljivo zaraditi veće svote novaca bez svoje uložene radne snage, treba smatrati sposobnim.

Borba takvih za to shvaćanje »razumljiva« je, jer ako takvi uspiju pridobiti za sebe javno mišljenje, onda se ne će nad njima poduzimati ozbiljnija kontrola. Oni su »priznati« kao vrlo sposobni, pa izvor njihove zarade ostaje nepoznanica i omogućuje im dalje sticanje prihoda na prikriiven način.

Naivan i neupućen čovjek, koji gleda na visoki standard života takvih pojedinaca, obično zaključuje, da se tu stvarno radi o naročito sposobnim pojedincima, jer tako izgleda. Međutim stvari stoje drugačije, kad se zaviri u pozadinu tih »sposobnosti« i u izvore tih prihoda; pa se dobije slika špekulacije, a ne sposobnosti.

Tako je na pr. ustanovljeno, da je manji dio obrtnika u Samoboru pod firmom Obrtne nabavno-prodajne zadruge preko svoje trgovačke radnje koristio beskamatni kredit u većim svotama i na tome kreditu zarađivao svote, koje prelaze i 2 milijuna dinara. Također je ustanovljeno, da su neki vlasnici lokala i stanova u Samoboru primili od privrednih poduzeća veće svote, koje prelaze i stotinu tisuća, a od kojih su svota bili dužni položiti 80% u stambeni fond za komunalnu izgradnju Samobora, no oni su mudro šutjeli (koristeći naročitu »sposobnost«), pa nisu godinu i više uplatili ni pare u stambeni fond, već su radili s tim novcem.

Takvih primjera moglo bi se nabrojiti još više.

Dok nije bila stvar otkrivena, izgledalo je kao da se radi o naročitim sposobnostima tih pojedinaca — »virtuoza« za stvaranje prihoda. Međutim ovi primjeri jasno govore, da se tu uopće ne radi o nekoj sposobnosti, već o jednosravnoj i prosto kapitalističkoj špekulaciji.

Socijalističko društveno uređenje priznaje samo jednu vrstu sposobnosti ljudi: Fizička i umna snaga uložena u rad u cilju stvaranja dobara, koja su potrebna društvu. Svaka je druga sposobnost strana i štetna za naše socijalističko društvo.

NARODNO SVEUČILIŠTE

28. XII. održao je predavanje prof. dr. Nikola Peršić: Južno-afrička unija, najbogatija zemlja kontinenta. — Predavač je na popularan način upoznao oko 300 prisutnih osoba s afričkim kontinentom, a naročito s njegovim južnim dijelom, za čije je bogatstvo u bursko-engleskom ratu kroz 3 godine (1899.—1902.) platio glavom velik broj zavojevačkih vojnika, a još više tamošnjih urođenika. Englesku je — pored bogatstva u mineralima (zlato, dijamanti) — interesirao južni dio Afrike kao važna strateška točka za slučaj rata, rekao je predavač.

Korijen imena Buri dolazi od bauer (seljak), budući da su u prvo vrijeme nastavali taj dio isključivo seljaci. Južno-afričku uniju, koja je teritorijalno 3 puta veća od naše zemlje, nastava svega 13.000.000 stanovnika. Grčki pisac Ptolomej u svom djelu, u kome govori i o Africi, piše, da je to zemlja, koju nastavaju Kiklopi opasni po svakoga tko im se približi, a pored toga, da je negdje daleko na jugu Afrike uzavrelo more i t. d. — Predavanje je trajalo oko sat i po i prisutni su na pustili dvoranu, zadovoljni s predavačem. MaBo

PRVI POMODNI KROJAČKI SALON SAMOBOR
Perkovčeva ul. vl. STJEPAN GREGURIĆ
čestita svim svojim cijenjenim mušterijama i poslovnim prijateljima
NOVU GODINU

STAMBENA UPRAVA SAMOBOR
odobrenjem NOGO-e Samobor
raspisuje
NATJEČAJ

za popunjenje radnog mjesta blagajnika-ce, koji poznaje i knjigovodstvo. Uvjeti: 3 godine prakse na sličnim dužnostima i nepotpuna srednjoškolska obrazba. Plaća prema uredbi. Rok za podnošenje molbi do 10. I. 1955. na Stambenu upravu Samobor, Langova ulica br. 35. (osobno).

Prosvjetna ustanova »Narodni dom«
SAMOBOR

čestita svim kino posjetiocima, građanima
i radnim kolektivima

NOVU GODINU

BRAĆA FALZARI

proizvodnja savinutog pokućstva

Želi svojim cijenjenim mušterijama
i poslovnim prijateljima

SRETNU NOVU GODINU

Konstituiranje Narodnog odbora gradske općine Samobor

Nakon izglasanog Zakona u Saboru NRH-e o izmjenama i dopunama Zakona o podjeli NRH-e na kotare, gradove i općine, na dan 27. XII. 1954. održana je sjednica, na kojoj su prisustvovali svi odbornici obaju NO-a.

Od 66 izabranih odbornika sjednici su prisustvovala 53 odbornika, 9 odbornika NOK-a Samobor i predsjednik NO-a općine Sv. Nedjelja.

Sjednicom je rukovodio najstariji odbornik Josip Vrbanić. Na dnevnom redu bilo je konstituiranje i organizacioni problemi te donošenje Odluke o privremenom financiranju, kao i izmjene Odluke o gradskim taksama.

Donesene su jednoglasno slijedeće odluke i rješenja:

— Za predsjednika izabran je odbornik Antun Šoić, a Ivan Stanec za potpredsjednika;

— U Mandatno-imunitetnu komisiju izabrani su odbornici: Stjepan Brdarić, Slavko Čokanović, Juro Dragoša, Mira Kovačićek i Branko Simunić;

— U Komisiju za društveni plan i financije: Vera Bošnjak, Gojko Damjanović, Viktor Dostal, Ljudevit Herceg, Rudolf Kanceljak, Josip Rubinić i Ivan Stanec;

— U Komisiju za propise i organizaciona pitanja: Josip Ban, Slavko Biščan, Dragutin Hodnik, dr. Stjepan Orešković, Ivica Sudnik, Stanko Vugrinec i Zdenko Tenk;

— U Komisiju za molbe i žalbe: Nikola Bošković, Ivan Herceg, Josip Kovačić, Ivan Mahović i Nikola Zlodi;

— U Komisiju za izbore i imenovanja: Mirko Herceg, Josip Modrić, Juro Oslaković, Tomo Otmačić i Ivan Venne;

— U Računsku komisiju: Franjo Banjedvrec, Josip Hetler, Ivan Horvat, Slavko Koran i Matija Posarić;

— U Komisiju za rješavanje žalbi na rješenja Savjeta za socijalno pitanje ovog NO-a: Mirko Herceg, Drago Hodnik i Stjepan Tandarić;

— U Savjet za privredu kao predsjednik Josip Modrić, a kao članovi: Slavko Biščan, Nikola Zlodi, Božidar Domović, Viktor Dostal, Petar Rešetar, Vitomir Gabaldo, Stjepan Matijašćić, Dragutin Konosić, Vid Matijašćić, Stjepan Patrić i Mijo Prčić;

— U Savjet za komunalne poslove kao predsjednik Pogačić Franjo, a kao članovi: Branko Simunić, Matija Posarić, Franjo Banjedvrec, Izidor Stanić, Dragutin Grgos, Velimir Matijašćić, Petar Rebić i Josip Šančić;

— U Savjet za prosvjetu i narodnu kulturu kao predsjednik Ivica Sudnik, a kao članovi: Josip Zupančić, Josip Hetler, Teodor Đurić, Stjepan Vlahović, Matija Kuljiš, Petar Dukić, Juraj Zorman i Stanko Fresl;

— U Savjet za narodno zdravlje i socijalnu politiku kao predsjednik Slavko Koran, a kao članovi: Mira Kovačićek, Rudolf Kanceljak, Stanko Leh-pamer, Vlado Peles, Ženka Prevendar, Josipa Sente, Stanko Trpin i dr. Vladimir Mogut;

— Za rukovodeće službenike izabrani su: Dragutin Burić za tajnika NO-a, Petar Butković za v. d. načelnika Odjela za privredu, Božidar Hlastec za načelnika Odjela za komunalne poslove, Stjepan Martinović za referenta Odsjeka za socijalnu politiku i narodno zdravlje, a August Cerovečki za referenta Odsjeka za prosvjetu i narodnu kulturu. — Načelnici odnosno referenti su izabrani i za tajnike svojih resornih Savjeta;

— U Komisiju za likvidaciju poslovanja obaju NO-a izabrani su Vitomir Crnković, Dragutin Kalin,

Alojzija Zorko, ing. Nikola Bošnjak i Stjepan Martinović;

— U Komisiju za usklađivanje propisa obaju NO-a izabrani su: Čedo Bastijančić, Dragutin Burić, Milutin Biščan, Ivan Horvat i Dragutin Majnarić;

— Donesena je Odluka o privremenom financiranju za I. tromjesečje 1955. god., predviđajući lične i materijalne rashode u ukupnoj visini od Din 19,628.000.

— Donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o općinskim taksama i porezu na promet na području NO-a gradske općine Samobor. Izmjene se odnose na Tar. br. 1., 5. toč. b. i Tar. br. 6.

Donesena je Odluka, da svi propisi doneseni po NO-u gradske općine i NO-u općine Samobor Vanjski vrijede i nadalje, te će se primjenjivati, dok se ne usklade. U slučaju kolizije propisa primjenjivat će se propisi Odluke NO-a gradske općine Samobor.

Na kraju sjednice su se zahvalili izabrani predsjednik, potpredsjednik i tajnik na povjerenju.

Mješoviti pjevački zbor KUD »I. G. Kovačić« 11. XII. 1954. povodom proslave 80-godišnjice osnutka prvog pjevačkog zbora u Samoboru.

Dr. Mil. Stoj. — Beograd:

SAMOBOR

Osvrt na njegov razvitak u prošlosti i sadašnjosti s nekoliko napomena općeg značaja

(Nastavak 4.)

Obično u starim gradovima nalazimo dobro očuvane javne građevine, dok se kod profanih uspjele da održe samo one moćnih feudalaca i patri-cija, koje su također bile građene od tvrdog materijala, dok su gotovo sve kuće, bile male, individualne za stanovanje siromašnih slojeva ili one druge kasarnskog tipa, stare stambene zgrade, t. j. građene za život više porodica gotovo sasvim iščezle, ili ukoliko to nije slučaj, one su pretrpjele takve konstruktivne i druge izmjene, da za naučnu istraživanja tipa i osnove starih kuća skoro i nemaju naročitu vrijednost. Nikakvo čudo, ako je kao takve ne uzima u bliže promatranje ni jedna historija arhitekture, jer su bez vrijednosti kako u tehničkom tako i u socijalnom pogledu. Samobor na toj strani čini jedan sretan izuzetak: **kuća čovjeka, podčinjenog feudalnom gospodaru, ostala je kroz nekoliko vjekova skoro ista kao što je i socijalni položaj čovjeka ostao isti.** Ona je ostala bez promjena i kada je nju naseljavao slobodniji seljak, pa i onaj, koji je postao potpuno nezavisan. U tom pogledu razvitak kuće ide skoro istim stopama kao i razvitak nošnje, alata i drugih ukrasa i ornamenata zadržavajući kroz duži period vremena isti oblik.

U novije vrijeme proces jače urbanizacije sela i seljaka odveo je potiskivanju stare nošnje, običaja i navika, ali je samoborska kuća ostala skoro netaknuta, što pokazuje da su materijalni oblici kuće teže promjenljivi sve dokle odgovaraju potrebama malih ljudi ili pružaju mogućnosti da ih čovjek s malim konstruktivnim izmjenama prilagođava svojim potrebama. Što je glavno, sam građ, kao

što je rečeno, nije bio izložen napadima objesnih zavojevača, ni paljen ni razaran u obimu i na način, kao što je to slučaj kod drugih naših gradova. U Srbiji na pr. nema skoro ni jedne seljačke kuće starijeg datuma, a ako se i nađe koja, njena starost ne dopire do kraja XVIII. stoljeća, dok ih Samobor ima, koje su stare po nekoliko stotina godina, skoro u onom praoobliku, koji nas u mnogome podsjeća na kuće naših davnih predaka.

Prastara kuća je po pravilu ona, koja se sastoji samo iz jednog prostora, dakle, jednodjelna potleuša, u kojoj je njen glavni element **ognjište** — vatra — kao bitno obilježje uže porodične zajednice. Gornji kraj grada (Taborec, Gračec i Starograd-ska ulica) bio je oduvijek gordost građana, koji se nazivaju **Gorenci**, za razliku od onih iz donjeg kraja, koji se nazivaju **Dolenci**, jedno sasvim pravilno obilježje jer narod je uvijek uspijevaio da svaku stvar obilježi pravim imenom.

I sam Miłan Lang u svome kapitalnom djelu tvrdi sasvim točno, da su »u vrlo stara vremena gradili kuće samo s jednom sobom, pak joj zato i nisu dali drugo ime, već i cijeloj kući (**hiži**)«. **Prvobitno** naselje čine **hižice** ili kolibice, a tek u toku dužeg razvitka pojavljuju se, pored uže prostori-je sa ognjištem, još jedna dograđena prostori-ja uz sve dalje usavršavanje toga tipa kuća, koji je inače svojstven Samoboru.

Tako se došlo tokom razvitka do novijeg tipa s gornjom i donjom hižom, a u vezi toga i do osobite konstrukcije po dužini kuće izgrađenoga »**gank-a**« (od njemačkog **Gang**), koji inače daje jedno markantno obilježje tipu najrasprostranjenije samoborske kuće . . . Postoji izvjestan broj kuća, na ko-

jima se i danas jasno ogleda evolucija u stvaranju novijeg tipa, a to su one, kod kojih je uža hiža sa starim ognjištem konstruktivno označena kao nešto sasvim samostalno. I ne samo da se u Samoboru nalaze u svome praoobliku te stare kuće, nego se na njima vidi i način same izrade starog doba, kako na pr. upotreba drvenih eksera (čavala), naročito vezivanje greda i drvenih dijelova, veoma spretna izrada bolte kao i postupno usavršavanje ove, idući od obične pletare pa dalje k bolti od opeke i sl.

Čovjek sa strane, dolazeći prviput u romantični Samobor biva prijatno iznenađen gledajući ove stare i originalne po svome konstruktivnom sklopu i rasporedu kuće, koje su stvarno jedna rijetkost pa samim tim i jedna privlačnost za sve. I ne samo da uživa u onom, već savršenom tipu samoborske kuće, koja se vidi na svim stranama, a posebno u pomenutom Gornjem kraju, nego može s posebnim zadovoljstvom da prati i sve promjene u formiranju tipa i konstrukcije kuće kroz decenije i čitava stoljeća. Iz ovoga se nameće sam po sebi jedan neodoljivi zaključak, a on bi glasio:

a) Kao što stavljamo mnoge historijsko-umjetničke spomenike pod zaštitu države, koja sasvim razumljivo teži da ih očuva i za kasnija pokoljenja, tako isto treba i izvjestan broj prastarih samoborskih kuća **staviti pod posebnu zaštitu**, spasiti ih od propadanja i predati ih u tom jedinstvenom obliku budućim naraštajima. Rješenje nije ni malo teško, jer i materijalne žrtve u te svrhe ne bi bile velike. Treba iskoristiti sretnu okolnost, da su pojedini Samoborci uspjeli očuvati bez većih promjena stari oblik kuća, a u koliko su učinjene izvjesne izmjene i popravci na njima, one su toli-ko neznatne, da bi se mogle lakoćom odstraniti tako vratiti na prastari oblik. Neke od tih starih kuća treba direktno pretvoriti u male muzeje, pošto se stanarima (nekad su ih zvali **kvartirnik** ili **hižari**) osiguraju odgovarajući i udobni stanovi. U

(Nastavit će se)

ZDRAVSTVO

Savremeni lijek penicilin

U liječništvu su se od davnine razlikovala u terapijskom pogledu dva glavna područja: medicinsko ili internističko i kirurško ili operativno. Dok su predstavnici prvoga bili doktori medicine sa diplomom i znanjem latinskog jezika i poznavanjem vodećih djela liječničke znanosti Hipokrata i Galena, ovi su drugi bili manje učeni i bez naročite naučne spreme, ali zato ljudi odvažni i poduzetni, koji su operirali oslanjajući se na vlastita opažanja i činjenice. Dok su doktori ograničavali svoje djelovanje samo na preglede i propisivanje lijekova, kirurzi su vršili sve zahvate počevši od bodenja mrene oka do vađenja mokraćnog kamena. Tako vidimo krajem XVI. vijeka, da Ambrosius Pare, lični kirurgus francuskog kralja, ome pokušava odstraniti iz lubanje komad koplja, a bio je neliječnik, član ceha brijaća.

Kasnije je kirurgija postala domenom i akademski obrazovanih ljudi i nakon otkrića anestezije i uvođenjem anti i asepsa zauzela neviđeni uspon, a interna se medicina samo skromno razvijala, koristeći se tekovinama prirodnih nauka, naročite kemije i bakteriologije. Tek u posljednje se vrijeme i ona domogla grupe lijekova, koji su značili pravu revoluciju u terapiji zaraznih bolesti. Izlječenje nekih dotada smrtnih i neizlječivih bolesti kao milijardne tuberkuloze ili tuberkuloznog meningitisa, trbušnog tifusa i pjegavca i t. d. može se po vrijednosti staviti o bok s uspjesima najsavremenije kirurgije, kao na pr. komplicirane operacije na srcu kod prirođenih mana žilja srca, ili presađivanje rožnice sa lješine na bolesno oko po Filatowu. Ukratko, pod time razumijevamo grupu lijekova, čiji je predstavnik najpoznatiji i najrašireniji među njima — penicilin, koji ujedno ima i najšire područje djelovanja i upotrebe, a sama se grupa naziva antibiotici. Nuzgred budi rečeno, sam naziv nije sretno odabran, jer bi doslovno značio sredstvo protiv života, a zapravo znači protivno, naime lijek protiv ugrozitelja i narušitelja zdravlja i života.

Otkriće penicilina, iako se radi o savremenom lijeku, starijeg je datuma i vezano je uz ime Louisa Pasteura, koji je još u drugoj polovici prošlog stoljeća slučajno otkrio, da su kulture uzročnika gnojenja i koje su ostale nepokrivene bilo u svom rastu zaustavljene i uništene tankim, svijetlim rubom neke tvari, koju je on prepoznao kao gljivicu *Penicillium glaucum*, odnosno *notatum*. To je ostalo zaboravljeno sve do 1927. god., kad je Aleksandar Fleming ponovio nalaze Pasteura i nastojao dobiti djelotvornu tvar, koja u kulturi koči rast bakterija, što mu je nakon mnogo truda i vremena konačno uspjelo. Penicilin je došao do šire upotrebe u Drugom svjetskom ratu i odonda nastavio svoj trijumfalni pohod svijetom tako, da danas gotovo i nema nikoga, kome bi taj lijek bio nepoznat.

Dakako, da su istraživanja nastavljena u mnogo pravaca i tako se došlo do drugih lijekova ove grupe, koji svi imaju porijeklo iz žive tvari iz najprimitivnijih višestaničnih biljnih organizama, koji su do tada bili čovjeku poznati samo po svojim lošim svojstvima.

Danas se kod nas uglavnom upotrebljavaju, pored penicilina, streptomycin, naročito kod tuberkuloze svih vrsti i oblika, kloromicetin kod trbušnog tifusa, aureomicin kod hripavca kao i teramicin kod raznih virusnih bolesti, koje su do tada bile smatrane neizlječivima. Iako kod svih ovih bolesti i ne dolazi uvijek do potpunog izlječenja, ipak im se znatno skraćuje tok i opakost, a to je vrlo veliki napredak, pri čemu se često služi i kombinacijom antibiotika. Nije naime svaki slučaj pojedine zarazne bolesti uvijek pristupačan ovim lijekovima, pak je stoga pravilo, da se najprije laboratorijski ispita osjetljivost sumnjivog uzročnika na pojedni antibiotik, pa se onda taj izdašno primjenjuje. Kad to nije moguće, onda se služimo onim, za koje predmišljamo, da bi mogli biti efikasni, a to neka uvijek prosuđuje liječnik, a ne kako se često događa, da se liječenje vrši pod pritiskom i sugestijom bilo bolesnika, bilo okoline.

Djelovanje antibiotika nije za organizam irelevantno: budući da se radi o lijekovima koji, iako nisu direktno otrovni, ipak uslijed svoga jakog djelovanja vrše izmjene u ravnoteži između organizma i bakterijske flore, koja čovjeka obavlja izvana i unutra i na koju se on dugim zajedničkim životom priučio. Svako nekritičko i neopravdano zahvaćanje u tu simbiozu narušuje poredak i već se čuju glasovi stručnjaka, koji pozivaju na oprez pred samovoljnim i nepotrebnim davanjem istih. Međutim, kako ovdje nije rečena zadnja riječ i kako

Iz zadružnog života . . .

Opća poljoprivredna zadruga u Samoboru nabavila je stoku za brdske predjele našega kotara.

Opća poljoprivredna zadruga Samobor preko svog Upravnog odbora pristupila je podizanju svinjogojstva i stočarstva kao važne poljoprivredne grane za ovaj inače stočarski kraj. U tu svrhu nabavljeno je 34 krmačica i 1 nerast njemačke oplemenjene pasmine. Za brdovite krajeve nabavljeno je 16 krava i 1 bik Montafonske pasmine, dok će se za nizinski teren (Samobor i Mirnovec) nabaviti čistokrvna Simentalka. Da se omogući pregled i nadzor nad nabavljenom stokom, Zadruga je namjestila stočara s fakultetskom spremom, koji će svojim stručnim znanjem pomoći oko pravilnog uzgoja. Prednost kod nabavljene svinje je u tome,

što u toku jedne godine dostiže težinu i preko 200 kg, a kod krava, što uz pravilnu njegu (čistoću) i uz mršaviju hranu daju prilično visok prinos u mlijeku. Sva nabavljena stoka podijeljena je među članove zadrugare uz povoljne uvjete. Poljoprivredna zadruga Samobor u širokim razmjerima je zahvatila problem poljoprivrede i kroz nekoliko godina, a kod svinja još i ranije, izmijenit će se lik Samobora i njegove okolice na području stočarstva, a paralelno tome, ozbiljno će se podići životni standard našega sela. Tom zamašnom i vrijednom poslu želimo puni uspjeh. MaBo

Stručno osposobljavanje radnika kod „Fotokemike“

Proizvodnja filmova spada u red najkompliciranije produkcije kemijske industrije uopće. Zato nije ni čudo, da danas u mnogim kulturno i industrijski razvijenim zemljama ne postoje tvornice filmova, odnosno foto-materijala.

U zemljama, koje imaju razvijenu tu granu industrije, tvornice su već odavno izgrađene, imaju veliko iskustvo, koje su stekle dugogodišnjim istraživanjima i radom, kao i kadrom koji posjeduje veliko iskustvo.

Takve tvornice izgrađene su na periferiji većih gradova a zaposleno radništvo i stručni kadar staju u neposrednoj blizini tvornice. Poznato je, da iz takvih radničkih obitelji radi po nekoliko članova u tim tvornicama, tako da se iskustvo u tom tako kompliciranom radu prenosi od oca na sina, kćer i t. d. Pored toga postoje škole i tečajevi u takvim tvornicama za izobrazbu kadrova, jer se fotoindustrija neprestano dalje razvija, uvođenjem novih artikala i noviteta.

Socijalističkom izgradnjom naše zemlje počela se razvijati i kod nas fotoindustrija. Sagrađena je Fotokemika u Zagrebu: pogon fotopapira, a u Samoboru pogon filma.

Kao prvi problem pojavio se stručni kadar. — Budući je proizvodnja neobično osjetljiva i kvalitet ovisi od raznih faktora, a uz to se najveći dio

se naše znanje na tom području dnevno proširuje i usavršuje, vjerujemo, da ćemo u doglednoj budućnosti biti još više u stanju, da antibiotike s manje skepse upotrebljavamo na opću korist.

Kao što su nekada i doktori medicine poprimili i preuzeli poslove kirurga i razvili današnju kirurgiju, tako se i kirurzi obilno služe i uspjesima antibiotika kod kirurških bolesti: kirurgu nije samo stalo da izvrši korektno koju operaciju, potrebno je održati stanje iza operacije, a to se može samo bez infekcije, čemu opet potpomažu antibiotici, naročito u ratu; s druge je strane važno i profilaktičko liječenje antibioticima, što sve opet poboljšava operative rezultate. Tako vidimo, da je ona prvotna podvojenost glavnih liječničkih grupa medicne i kirurgije nestala baš sada, kada se tim lijekovima obilno služe i jedni i drugi, a to je u savremenoj liječničkoj znanosti i jedini ispravan put. Dr. V. Mogut

proizvodnje odvija skoro u potpunom mraku, može neznanje, nepažnja, nemarnost i sl. prouzrokovati ogromnu štetu, odnosno otpad materijala, koji se dobrim dijelom ne može regenerirati. Radi toga je još 1949. god., dakle odmah nakon početka izgradnje tvornica filmova, formirana specijalna škola za izobrazbu stručnog kadra, koju su nakon trogodišnjeg učenja i jednogodišnjeg prakticanja završila 22 polaznika od njih 45.

Iako bez većeg iskustva, jer im ne dostaje praksa, oni uz stručnjake tvornice sačinjavaju jezgru stručnog kadra u našoj tvornici. Povećanjem asortimana i kapaciteta u dogledno vrijeme, pojavila se ponovo potreba za izobražavanjem radne snage, koja tek kraće vrijeme radi u našoj tvornici, pa je otvoren šestmesečni stručni tečaj s 30 polaznika. Kako je nastavna građa prilično opširna i prilično teška, polaznici tog stručnog tečaja, pored dobrih predavača naših stručnjaka, imaju svaki na raspolaganju i stručnu literaturu, skripta i knjige, kako bi najlakše svladali i stekli osnovno znanje iz fotokemije i tehnologije, proizvodnje fotomaterijala, kao i praktičnu primjenu istog sa konačnom obradom. Jovica Gvozdenović

„BORAC“

tvornica kože

SAMOBOR

čestita svim poslovnim prijateljima
i ostalim kolektivima

NOVU GODINU

GRADIMO GIMNAZIJU . . .

SJEDNICA PODODBORA ZA FINACIJE održana je 13. XII. u prostorijama gradske općine Samobor. Rukovodiocem Pododbora izabran je drug Dragutin Žokalj, direktor filijale Narodne banke, dok je zamjenikom izabran drug Lujó Ivanišćak. — Odboj: je pretresao financijska pitanja u vezi izgradnje gimnazije.

PODOBOR ZA NABAVKU MATERIJALA na sjednici raspravljao je o najhitnijim potrebama nabavke pojedinog materijala za izgradnju gimnazije. Među ostalim spomenulo se i pitanje nabavke oko 300 tona cementa, betonskog željeza, drvene građe i opeke. Otvorit će se posebni pješćanik na Strazniku.

Predavanje u vezi gradnje gimnazije

21. XII. u okviru Narodnog sveučilišta Samobor održao je predavanje s projekcijama ing. Zlatko Furjanić, arhitekt iz Zagreba. O savremenoj školi, rekao je predavač, do danas je napisano toliko knjiga, da bi se od njih mogla urediti dosta velika biblioteka. Nova moderna škola mora odgovarati pedagoškim i higijenskim faktorima. Lik budućeg novog čovjeka razlikovat će se od njegovih predaka, koji su obučavani verbalnom nastavom, dok nastava sutrašnjice treba biti zorna s puno prirode i svijetla. Predavač nam je projicirao nekoliko tipova škola iz Engleske, Holandije i Nje-

mačke, u kojima su — pored monumentalnosti zgrade gledajući s naše perspektive — unutrašnji uređaji hipermoderni — prilagođeni modernoj nastavi sa željom, da se sa što manje napora polučiti što veći uspjeh.

Na koncu je predavač projicirao nacrt nove škole, koja se predviđa za izgradnju u Samoboru. Škola je zamišljena u 6 zgrada i to 4 paviljona sa po 4 odjeljenja, zgrada uprave s kabinetima i zgrade za gimnastiku. Taj tip škole diktirala su dva

odlučna faktora i to: ne razbiti arhitektonsku cjelinu grada gradnjom jedne ogromne zgrade i financijske mogućnosti, koje diktiraju etapno građenje. — Idejna skica buduće samoborske gimnazije gledana na kino platnu — po svemu sudeći — oduševila je samoborske građane. Steta, što predavač nije glasnije govorio, pa mnogi građani nisu čuli sve o školi, što su trebali čuti, a možda je predavač i premalo govorio o istoj. Vjerojatno će drugi puta više i glasnije. MaBo

Maketa zgrada za gimnaziju u Samoboru

Vijesti

SJEDNICA GRADSKOG KOMITETA NOH-E. 19. XII. o. g. održana je prva sjednica novo izabranog Gradskog komiteta Narodne omladine grada Samobora, kojoj je prisustvovao i predsjednik Kotarskog komiteta NOH-e za kotar Samobor Franjo Horvat. Za novog predsjednika Gradskog komiteta izabran je Marijan Grakalčić, a za sekretara Đuro Sertić, dok su u sekretarijat izabrani: Dragutin Žunac, Stevo Borovica, Mirjana Fogel, Dragutin Junačko i Meho Durmić. Komitet je raspravio zadatke, koji stoje pred njim, naročito pitanje rada omladine u društvenim organizacijama. Odlučeno je, da se poduzmu mjere za pomaganje rada nekih klubova, u kojima bi većim dijelom sudjelovala omladina. Na završetku sjednice kooptiran je za člana Gradskog komiteta Stjepan Zužić, dosadašnji predsjednik omladinskog komiteta Samobor Vanjski.

SAZVANA X. KONFERENCIJA NARODNE OMLADINE KOTARA SAMOBOR. X. redovna omladinska konferencija za kotar Samobor održat će se 16. siječnja 1955., a prisustvovat će joj oko 120 delegata iz sela, tvornica, ustanova i grada. Referat o dosadašnjem radu podnijet će predsjednik Kotarskog komiteta Narodne omladine Franjo Horvat. Konferencija će se održati u Narodnom domu, a za početak će u 10 sati prije podne.

ŠTO JE POKAZALA SKUPŠTINA »PARTIZANA«? 19. XII. održana je glavna godišnja skupština DTO »Partizan« u prostorijama Narodnog doma. Skupština je analizirala rad društva, podvukla zadatke društva kroz naredni period i istakla, da mogućnosti, koje ima »Partizan« u Samoboru, treba jačati. Za novog predsjednika izabran je Josip Hetler, upravitelj Narodne osmogodišnje škole.

»FOTO KLUB« PONOVO RADI. Na inicijativu nekoliko drugova ponovo se pokrenula akcija za nastavak rada Samoborskog foto-kluba. Inventar kluba uglavnom je sačuvan i prenijet u prostorije kabineta IVO u Perkovčevoj ulici, gdje će biti središte društva. Tamna komora također će biti smještena ovdje. — Pozivaju se svi građani, da pomognu rad kluba i da pristupe u njegov članstvo.

NASILNO USELJENJE U STAN POVLAČI DELOŽACIJU. U Samoboru se dogodilo nekoliko slučajeva nepovlasnog useljenja u stambene prostorije, bez rješenja Stambene uprave. Prema postojećim propisima za svaki stan ili ispraznjeni dio stana, bez obzira da li je kuća pod upravom Stambene zajednice ili privatnog kućevlasnika, za useljenje potrebno je imati pismeno rješenje Stambene uprave, pa radilo se to i o kućevlasniku. Svako je drugo useljenje nepovlasno i podliježe deložaciji.

STAMBENI PROBLEM RIJEŠIT ĆE SAMO IZGRADNJA NOVIH STANOVA. U Stambenoj upravi u Samoboru, kako doznajemo, imade preko 150 molbi za dodjelu stana. Nema nikakvih mogućnosti, da se riješi stambena kriza u Samoboru bez iz-

gradnje novih stanova. Možda bi u tom pogledu trebalo organizirati neku Stambenu zadrugu, kako je to učinjeno u Zagrebu, koja bi podizala obiteljske i druge zgrade za stanovanje. Većina ljudi teško se odlučuje sa svojim skromnim sredstvima na gradnju, ali kada bi tu ulogu preuzela zadruga i zagarantirala, da za tu i tu svotu podigne odgovarajući stan ili kuću, što bi u kolektivnom građenju stajalo daleko jeftinije, ljudi bi rado prihvatili. O tom bi trebali raspravljati i zborovi birača, a i radni kolektivi naših tvornica i poduzeća, koji bi trebali svaki slobodan dinar uložiti u gradnju stambenog prostora. Samo nastojanjem cijele komune moći će se u Samoboru u dogledno vrijeme riješiti ili ublažiti stambena kriza.

SVEČANO OTVORENJE ELEKTRANE U »ŠO-IĆEVOJ KUĆI«. — U nedjelju 2. I. 1955. u 15 sati Samoborsko planinarsko društvo »Japelić« svečano će pustiti u pogon električnu centralu u »Šo-ićevoj kući« pod Lipovcem. Pozivaju se svi prijatelji planinarstva da prisustvuju tome činu.

SPAJANJE SINDIKATA TRGOVACA. — Trgovачki radnici s područja kotara Samobor održali su 17. XII. skupštinu sindikata i formirali jednu sindikalnu podružnicu.

SASTANAK AKTIVISTA DRUŠTVA »NAŠA DJECA« održan je 10. XII., na kojemu su razmotreni aktuelni problemi društva i pripreme za »Dan dječje radosti«.

SJEDNICA NO-A OPĆINE SAMOBOR VANJSKI. Pred reorganizaciju općine održana je 10. XII. sjednica NO-a općine Samobor Vanjski, na kojoj je donesen dopunski budžet za 1954. god. i rješavani razni tekući problemi.

SJEDNICA ZAVODA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE. — 20. XII. održao je Zavod za socijalno osiguranje kotara Samobor sjednicu, na kojoj je raspravljano o izvještaju odbora za izgradnju zgrade Zavoda raznim problemima i radu Zavoda.

SJEDNICA NO-A GRADSKOJ OPĆINE. — 20. XII. održana je 18. sjednica NO-a, koja je uskladila svoju Odluku sa Uredbom o izmjenama i dopunama o upravljanju stambenim zgradama. Također je donesen kućni red klaonice i rješavani preostali problemi prije spajanja sa NO-om općine Samobor Vanjski.

KOMISIJA ZA DRUŠTVENI PLAN I FINACIJE NOK-A 24. XII. pretresala je na svojoj sjednici prijedlog privremenog financiranja za 3 mjeseca, dok se ne donese budžet za 1955.

KOMISIJA ZA ŽENE SSRN KOTARA na svojem sastanku 26. XII. napravila je program za rad sa ženama. Predviđeno je, da se pruži ženama što više upoznavanja sa zdravstvenim, prosvjetnim, domaćinsko-gospodarskim problemima. Predsjednicom komisije izabrana je drugarica Kaja Jakobović.

NO OPĆINE BREGANA održao je 8. XII. sjednicu, na kojoj je prihvaćen prijedlog nacrta budžeta za 1955., predviđena su radna mjesta u općini, tretirani problemi školstva, izvršena analiza stanja naplate poreza i samodoprinosu po selima.

»SAMOBOR — TURISTIČKI VODIČ«. Početkom slijedeće godine trebao bi u Samoboru izaći vodič kroz Samobor i okolnicu malog džepnog formata bogato ilustriran na 64 stranice. Ovu akciju pomoći će i neka samoborska poduzeća. Kako se predviđa to će biti dosada najbolji informator o Samoboru, koji je uopće izašao.

Kotarski i gradski komitet NOH-e Samobor

srdačno čestitaju našoj omladini i radnim ljudima

NOVU 1955. GODINU
godinu novih pobjeda

UREĐENJE NOGOSTUPA. Ove godine na nekoliko mjesta inicijativom i troškom pojedinaca i poduzeća uređeni su javni nogostupi (trotoari). Obzirom na činjenicu, da mnogi naši prolazi i nogostupi za pješake nisu uređeni i u velikom su de- rutnom stanju, valjalo bi se pobrinuti, da se već sada u zimi stvore planovi, kako bi se naši javni trotoari do proljeća barem u 50% popravili. Smatramo, da zato ima mogućnosti. Na pr. Narodna banka, kuće općenarodne imovine, zgrade u kojima su trgovačke radnje i javni uredi, kuće koje potpadaju pod stambenu zajednicu, a i neki privatnici mogli bi uz izvjesnu volju riješiti povoljno pitanje tih oštećenih nogostupa, koji su prave kalvarije i nimalo ne pružaju lijepi izgled mjesta.

NEKULTURNI MLADIĆI. — Omladina se odgaja, nju i treba poučiti za budući život, njoj posvećujemo osobitu pažnju pa ipak . . . Dogada se na našim javnim i kulturnim priredbama, bilo na predstavama, predavanjima, kino-predstavama i dr., da pojedinci nadobudni mladići ispoljavaju svoju punu nekulturnost, koju i fe kako vrijeđa sve one, koji se slučajno i silom prilika nalaze u blizini takvih »junačina«. — Primjedbe razne vrste od naj-neukusnijih do teško probavljivih, psikanje, lupanje, udaranje jazza (kao da su oni jedino glazbeni) itd. daje negativnu vanjsku stranu dotičnih mladića. Tu treba odgoja, a možda u nekim slučajevima i oštrih mjera. Vjerujem, da će i oštrije mjere biti dobrodošle za budući život takvih »utvara«.

Svim našim suradnicima, čitaocima, radnim ljudima čestitamo NOVU GODINU 1955.

Redakcija „Samoborskih novina“

POVODOM »DANA DJEČJE RADOSTI«

DAN DJEČJE RADOSTI

Taj praznik svako dijete očekuje s posebnim raspoloženjem i radoznalošću. To je dan, kada mnogi roditelji priređuju svojoj djeci neko iznenađenje, koje će ga dugo sjećati na taj dan u njegovom životu.

Ovu prigodu roditelji obično koriste, da djeci kupuju slatkiše, knjige, igračke, odjevne predmete i slično, već prema tome, kakvog je dijete uzrasta, odnosno što dijete želi ili što mu je potrebno.

Za taj se praznik spremaju i organizacije: kao društvo »Naša djeca«, Društvo žena, pionirske i omladinske organizacije, te razni kolektivi poduzeća, tvornica i ustanova. Posebni odbori, koji su za tu akciju osnovani, brinu se, da svako dijete naših radnih ljudi bude toga dana nagradeno.

U našem mjestu su se za Dan dječje radosti vršile pripreme već više od desetak dana. Osobito treba napomenuti, da su se pioniri, učenici viših razreda Narodne osmogodišnje škole, naročito zauzeli za tu akciju. Oni su pod rukovodstvom profesora druga Josipa Pejića izradili preko 500 komada lijepih drvenih igračaka, koje će se podijeliti

I NAŠI ĆE NAJMLAĐI IMATI ZABAVIŠTE

Izgrađuje se zgrada za Dječji vrtić u parku

Nedjeljom poslije podne s omladinom sela Molvice

Nije rijetka pojava, da čujemo od nekih ljudi, kako društveni život omladine na našem selu nije nikakav. To je djelomično točna konstatacija, ali ne vrijedi za sva sela — za svu seosku omladinu. Barem ne za omladinu sela Molvice, koju sam posjetila jedno nedjeljno poslije podne.

Već ranije, kroz razgovor s drugaricama učiteljicama iz Molvice, saznala sam nešto o toj omladini. Tako sam čula, da sami uređuju svoje društvene prostorije u školskoj zgradi, da spremaju priredbu za Novu godinu, a prije svega da djevojke polaze redovito tečaj za zdravstveno prosvjeđivanje. Svakim danom poslije rada okupljaju se mladići u školi i zajednički rade na uređenju prostora. Težak je to posao, ali ga svi obavljaju s veseljem. »Najživlje je u nedjelju poslije podne«, kaže mi drugarica učiteljica, pa sam se zato baš u to vrijeme uputila u Molvice.

Put nije bio ugodan, jer je cijeli dan padala kiša. Pomišljala sam, da možda idem uzalud po tako lošem vremenu, jer je to mogao biti izgovor

Konferencija
trgovačkih radnika i namještenika

16. XII. 1954. održana je osnivačka skupština sindikata trgovačkih radnika i namještenika za kotar Samobor. Ovo je bila konferencija ujedinjenja dosadašnjih sindikalnih podružnica poduzeća: »Vratnik«, KSPZ, OPZ i »Hamor«. Ujedno je to prvi sastanak svih trgovaca s teritorija kotara Samobor. Ujedinjenju ovih podružnica prišlo se radi toga, jer se pokazalo, da više sindikalnih podružnica strukovnog sindikata ne mogu djelotvornije voditi politiku ovoga sindikata, naročito sada kada su radnje osamostaljene. Jedan izvršni odbor za sve trgovce kotara imat će veći autoritet i pravo da zastupa interese svojih članova. Diskutanti su iznosili, kako neki ljudi pogrešno ocjenjuju trgovačku struku, nazvavši je nužnim zlom itd. U diskusiji bilo je žalbi na ljude, koji radi griješaka pojedinaca bacaju krivnju na sve trgovce. Iznijeti su i dokazi o negativnim posljedicama osamostaljenja trgovačkih radnja. — Na kraju je izabran izvršni odbor od 15 članova. Za predsjednika je izabran Ljubo Šuštić, za potpredsjednika Jurica Telišman, za tajnika Marijan Kincl i za blagajnika Dragutin Kristijan.

učenicima nižih razreda naše škole, kao i djeci bližih okolnih škola.

M. G.

NOVO OSNOVANO »KAZALIŠTE LUTAKA«
U SAMOBORU

izvest će u nedjelju 2. siječnja 1955. u Narodnom domu prvi puta dva igrokaza: »MLADOŽENJA ZABAC« i »MEDVEDA KUĆICA«. — Početak u 15 sati. — Ulazne cijene: 50, 30 i 20 dinara.

OD DJEDA MRAZA

Od djeda nam Mraza
evo stiglo pismo,
kakvo još do sada
mi primili nismo.

Javlja da dolazi
ljetos kô i lane
i da je već sjeo
u najbrže sane.

Ali na tom putu
— svi trebamo znati —
dobrog djeda našeg
mala družba prati.

Zlatokosa tu je
djevojčica mila
i leptirić uz nju,
šarenih je krila.

Bjelorepić zeko,
začarani žabac
i Ružica mala
majušna kô vrabac.

Još spomenuti treba,
da u pratnji djede
ponosno se kreću
i tri šumska mede.

Sva ta mala družba
skoro će nam stići,
mi ćemo s veseljem
prijazno joj prići.

za nedolazak na redoviti posao. Ugodno me iznenadilo, kad sam došla u školu i našla na okupu svu tu aktivnu omladinu.

Upravo su uvježbavali igrokaz. Mojim ulaskom nisu se dali smesti, već su dalje mirno nastavili radom. Promatrala sam njihov rad. Zadržala me njihova volja za tu vrstu rada. Pokus mi se sviđio. Kakva će biti izvedba za Novu godinu, to ćemo vidjeti, ali ja sam nekako uvjerenja, da će sve biti vrlo dobro. Za vrijeme stanke stupila sam u razgovor s omladincima. Pripovijedali su mi, kako je sve počelo. Došli su iz vojske. Svi rade u raznim poduzećima na području grada Samobora ili Zagreba. Nedjeljom su u selu i nemaju se čime zabaviti. Sami su se dogovarali, a onda su došli drugarici učiteljici i zamolili je, da s njima radi. Sami su također izabrali igrokaz. K njima se priključila i ženska omladina. I one učestvuju u radu dramske grupe, ali ipak ih mnogo više vesele narcisna kola. Uvježbale su nekoliko lijepih kola. Tako je počeo rad. A onda novi problem. Gdje održavati priredbe? I zato se našlo rješenje. Urediti podrumske prostorije u školi. To su velike i zračne prostorije. Svi su oni majstori. Netko zidar, netko stolar. Glavno je, da je tu volja i jake ruke. Sve će ići. Na jednom sastanku SSRN u selu zamolili su, da im se samo da neki materijal. Drug Vučurinec, koji je bio na tom sastanku, to im je obećao. Obećanje je izvršeno. Dobili su jedna stara vrata i još neke sitnice. Odveli su me da vidim, koliko su u tom poslu napredovali. Gledala sam i jasno vidjela, da se nešto radi, a oni kao da shvaćaju, da se među onom ciglom ne mogu snaći. Kažu: »Znate, to se sada još ne vidi, kako će biti lijepo, jer je sve zametano, ali dođite na priredbu, pa ćete vidjeti, kako će to biti lijepo«.

Jedan omladinac rekao mi je, da će pokušati nabaviti još neke stolove i klupe, pa će u tim prostorijama urediti čitaonicu. Svakako im u tom njihovom nastojanju treba pomoći.

Vratila sam se natrag u učionicu, gdje sam još prisustvovala pokusu folklorne grupe. I taj pokus je završen. Već je kasno, počinju se razilaziti. — Pozdravila sam se sa svima i rekla: »Lijepo, vrlo lijepo ste započeli. Samo tako nastavite i na tom putu ne smijete sustati«. Još sam im rekla, neka o tom svom radu govore omladini u drugim selima, ne bi li i oni pokrenuli takav rad.

M. P.

KRIMINAL

UHVAĆEN VIŠESTRUKI KRADLJIVAC BICIKLA

18. XII. zatečen je po organima Narodne milicije Ivan Mekušević iz Sv. Klare pri pokušaju krađe bicikla. Kod informativnog ispitivanja kradljivac je priznao, da je na istom mjestu pred Narodnom bankom ukrao bicikl Mirka Kuhara. Prilikom pretresa Mekuševićevog stana pronađena su još 3 bicikla. Nakon pokretanja izviđaja Javnog tužništva, kradljivac je priznao, da je u Samoboru ukrao 3 bicikla u roku od mjesec dana. Dva je ukrao pred Narodnom bankom, a jedan pred zgradom NOK-a.

Krađu je izvršio na taj način, što je promatrao, kada ga vlasnik bicikla ostavlja nezaštićenog pred zgradama. Sam je izjavio, da se odlučivao na krađu u Samoboru radi toga, što kod nas ljudi malo paze na svoje bicikle; pa se lakše krađe nego u drugim mjestima. Kradljivac je predan sudu. — Već smo pisali o lakovjernosti naših građana, a to nam potvrđuje i ovaj slučaj. Radi tog svojstva Samoborci su poznati kod kradljivaca izvan našega kotara. Nema šta Samoborci, uz ostala svojstva i lakovjernost nas krasi.

RAZBOJNIČKI NAPADAJ

15. XII. napale su dvije naoružane nepoznate osobe u Strmcu Julijusa Francekovića i njegovu ženu Sofiju. Oni su od njih zahtjevali, da im predaju 145.000 dinara, koji su iznos dobili za prodane volove. Uslijed vike napadnutih — razbojnici su pobjegli. Kako je tom prilikom bilo hrvanja, jedan je od napadača izgubio dva dugmeta. Kad je postojala mogućnost, da Franceković prepozna razbojnika, poslana je s njime na sajmište patrola Narodne milicije iz Rakovog Potoka. Tom je prilikom jedan od razbojnika, Samjeft Vinko uhvaćen i predan na daljnji postupak Okružnom javnom tužništvu.

NAĐENO MRTVO DIJETE

Nedavno je na Starom gradu nađeno donošeno mrtvo muško dijete, koje je roditelj tamo ostavio, da ga se riješi. Komisija, koja je izašla na lice mjesta, našla je dijete u trulom stanju. Do sada se nije pronašao počinitelj ovog mečovječnog djela. Umoljavaju se građani, da pomognu organe Narodne milicije, kako bi se što prije otkrio ubojica.

T. S.

DIJALOG ŠEFA ŽELJEZNIČKE STANICE
U SAMOBORU I »GOSPODINA« X.

14. XII. u 17.35 sati putujem u Zagreb. Vlak je spreman za polazak. Na peronu šef stanice i prometnik. Kiša sipi i osjećaš je, kako ti prodire do kostiju. Prometnik sa satom u ruci čeka čas da da znak za polazak. Dolaze dva zakašnjenja putnika, od kojih se jedan obraća šefu stanice s pitanjem:

— Gdje je prometnik, da mi izda kartu?

Odgovor šefa bio je kratak i u pristojnom tonu:

— Druže, trebali ste doći malo ranije.

Taj odgovor revoltirao je do u srž tog »gospodina« X. Okrenuo se u pravcu vlaka, koji je već bio u pokretu i odsječno odgovorio drugu šefu:

— Nisam ja s vama pasao svinje.

Šef stanice primio je odgovor stoickim mirom i onako usput mu odvratio:

— Da sam ti rekao gospodin, onda bi ti sa mnom pasao svinje.

Vlak je odnio. Samobor je ostajao i dalje u kiši, a mrmljanje »gospodina« X. zaglušila je lupa vagonskih kotača.

Ne znam, da li je uvreda nekoga osloviti sa druže, ali taj »gospodin« sa negospodskim postupkom prema revnom službeniku je za svaku osudu, a pored toga neka ne zaboravi, da šef stanice nije svinjar, nego socijalistički službenik po svojoj kulturi i položaju, ali na prvom mjestu drug, a da je ovo sadašnje stanje naša socijalistička stvarnost, to neka nitko ne zaboravi.

MaBo

POMOĆ POSTRALIMA U DELIVUKIMA

Dosadašnjoj pomoći pridružili su se i ovi: Remontni zavod Bregana 19.550 Din; NO općine Sv. Nedjelja 10.000 Din i Tvornica stakla »Kristal« Samobor 30.000 Din, koje će doznati na naš tekući račun, dok rasproda 1.000 tuljaka za svjetiljke.

Kotarski odbor CK Samobor najljepše se zahvaljuje darovateljima.

Odbor

PRODAJE SE VIHOGRAD u Gradišću 400 hv. —

Upitati: Gornji kraj br. 35.

SPORT I NARODNA TEHNIKA

LIJEPI POKLONI NAŠEM AERO-KLUBU

Radnički kolektiv Tvornice »Trudbenik« u Bregani poklonio je Aero-klubu Samobor veliku i lijepu pistu za poletanje penjača, koja je vrijedna oko 15.000 Din.

Naš će Aero-klub za radništvo iste tvornice prirediti propagandni aero-miting u Bregani, a djeci radnika poklonit će 50 igračaka, koje su izradili naši članovi.

Dalje je naš klub dobio od NOK-a Samobor pomoć od 150.000 Din za popravak automobila, koji će vući jednice, te 59.000 Din za potrebe i za nabavu materijala.

I NOGO-e Samobor dao je pomoć od 10.000 Din, a Tvornica čarapa »Sloboda« 5.000 Din.

Ovim im se putem članovi javno zahvaljuju, a za svoj dalji radni razvitak očekuju pomoć od ostalih poduzeća i radnih kolektiva. M. G.

TEČAJ ZA PADOBRANCE

Uskoro će započeti tečaj za padobrance, u koji će se primati omladinci i omladinke iznad 14 godina starosti.

Tečaj će trajati 3 mjeseca, a predavači će biti vrsni rukovodioci Aerokluba iz Zagreba.

Pozivaju se zainteresirani omladinci i omladinke, da se prijave u prostorijama Aerokluba kod druga prof. Josipa Pejića, gdje mogu dobiti sve ostale upute i obavijesti.

GODIŠNJA SKUPŠTINA KSK »RADNIK«

U nedjelju 9. I. 1955. održava se godišnja skupština KSK »Radnik« u vijećnici NO-a gradske općine Samobor. — Početak u 9 sati prije podne. — Pozivaju se svi članovi, da ovoj skupštini prisustvuju. Upravni odbor.

Iz sportske povijesti Samobora

Kako je nogomet prokrijumčaren u Samobor

I.

Kad danas prolazim samoborskim ulicama, budu mi oči plakati, malijepljeni po svim uglovima, kojima se oglašuju nogometne utakmice. Međutim, bit će u Samoboru još ljudi, koji znaju, kako su Samoborci nekad bili ljuti protivnici nogometa. Ta protivnost javnog mišljenja u Samoboru bila, je razlogom, da se nogomet u tom gradu pojavio s priličnim zakašnjenjem, jer su u novotarijama Samoborci kročili gotovo zajedno sa Zagrebom. Kad se u Zagrebu 1903. god. pojavio nogomet i naglo privukao gledalačku publiku, u Samoboru je prevladalo mišljenje, da je to grub i divljački sport, ritanje pogibeljno po noge i tijelo suigrača, pa se nitko nije našao i usudio, da tu novotariju uvede u Samobor.

Prva javna nogometna utakmica bila je odigrana u Zagrebu 1906. god. na današnjem Mažuranićevom trgu, koji je prostor u ono vrijeme bio udubljen poput današnjeg Tomislavovog trga. Tu se danas nalazi sveučilišna biblioteka (te kemijski i geografski instituti. Međutim, to je mjesto već slijedeće godine postalo gradilištem, na kom se podizala sveučilišna biblioteka, pa se nogomet preseleo ponovo na elipsu iza donjogradskih srednjoškolskih zavoda.

Bilo je posve naravno, da će se nogometna lopta skoro pojaviti i u Samoboru te skakati po ondašnjem sajmištu i slobodnim livadama, jer je u međuvremenu bilo osnovano i Sportsko društvo »Šišmiš«. No kako je javno mišljenje u Samoboru

zauzelo čvrst neprijateljski stav protiv nogometa, morali su se tome pokoriti i članovi »Šišmiša«, pa su počeli gojiti hokej na travi. Član »Šišmiša« pok. Milan Švarić bio je ujedno i aktivni član zagrebačkog HASK-a. Bavio se lakom atletikom i bio, u to vrijeme, jedan od najboljih bacača diskosa.

Švarić je imao dovoljno prilike da se uvjeri, da vrag nije tako crn kako izgleda, i da je nogomet baš tako gruba i divljačka, ili ako hoćete elegantna igra kao i hokej na travi. Razlika je bila samo ta, da nogometne priredbe u Zagrebu privlače na tisuće mladih kao i starijih gledalaca dok za hokej na travi malo tko mari. Švariću nije bilo teško da za nogomet predobije upravu »Šišmiša«, no trebalo je naći neki način, da se umiri miroljubive starije Samoborce, pa i ženski svijet, koji je prijekim okom gledao i na kratke hlačice hokejaša »Šišmiša«. Trebalo je Samoborce staviti pred gotov čin i žedne prevesti preko vode.

Skovan je plan. U dogovoru sa HASK-om priređuje »Šišmiš« u Samoboru »Sportske igre«. Na programu je bila hokejska utakmica — Hockey match — između »Šišmiša« i zagrebačke »Concordije«, slijedila je lakoatletska ekshibicija HASK-ove lakoatletske sekcije, a na koncu svega trebale su nastupiti I. i II. nogometna momčad HASK-a i odigrati jedno poluvrijeme ekshibicionog nogometa. Te su sportske igre u Samoboru bile oglašene naročitim plakatima, no danas ne bih znao sigurno reći, da li je na plakatima bilo navedeno, da će se odigrati i nogometna utakmica. Držim, da se

KUGLANJE

GODIŠNJA SKUPŠTINA KSK »ZANATLIJA«

Svoju prvu godišnju skupštinu održao je KSK »Zanatlija« 19. XII. 1954. Tajnik kluba Viktor Šikić podnio je izvještaj o radu. On se kritički osvrnuo na disciplinu pojedinih članova u vezi treninga i nastupa na utakmicama, na smanjenje članstva od 70 na 30 i na nesuglasice između članova Upravnog odbora.

Zatim su podnešeni izvještaji blagajnika, kaptana momčadi i tehničkog referenta, iz kojih je vidljivo da je pravilno blagajničko poslovanje i da je blagajna aktivna, da je posjećivanje redovitih treninga prilično slabo, da su u toku godine odigrane 22 utakmice s klubovima iz Zagreba i domaćim »Radnikom«, uključivši i utakmice u čast Dana ustanka i Dana Republike. Klub je ipak imao lijep uspjeh u toku prve godine svoga djelovanja. Nakon žive diskusije odlučeno je, da klub nastavi daljnjim radom s novo izabranim Upravnim odborom.

Novi predsjednik Gustav Musani zahvalio je skupštini na danom povjerenju, pozvavši sve prisutne članove, da se složno prihvate svojih obaveza prema klubu.

Pod točkom »Razno« konstatirano je, da su posljednje utakmice po međunarodnom sistemu s »Radnikom« završene u korist »Zanatlije«, a ne obratno, kako je to pogrešnim izračunavanjem objavljeno u štampi.

Provodeći zadatke svog djeolvanja, KSK »Radnik« je organizirao 17. XII. 1954. prikazivanje zanimljivog sportskog filma »XV. olimpijada u Helsinkiju« za škole i građanstvo.

Svim prijateljima i sportašima želi sretnu i uspješnu Novu godinu 1955. KSK »Radnik«!

taj plakat čuva u samoborskom gradskom muzeju, pa će se lako utvrditi i ta historijska činjenica. Sjećam se međutim, da je tokom izvođenja lakoatletskog programa jedan od članova »Šišmiša« najavio, da će I. i II. nogometna momčad HASK-a odigrati nogometnu utakmicu, i to svega jedno poluvrijeme, kako bi se Samoborci upoznali s tom igrom. Dakle »Hockey match« i laka atletika imali su zadatak da maskiraju nogomet.

Sve se to odigralo 30. rujna 1908. na praznom prostoru u Samoboru, gdje danas ponosno stoji Narodni dom. Gledalaca je bilo daleko više nego li na bilo kojoj sličnoj priredbi u Samoboru. Švarić i drugovi uvjeriše nas, da je publika došla radi nogometa, jer je bila javna tajna u gradu, da će se odigrati i nogometna utakmica. O nogometu se mnogo čulo i govorilo po gradu, jer su zagrebačke novine o njem naveliko pisale, a malo je bilo ljudi u Samoboru, koji su ga na svoje oči vidjeli. Prostor, na kom su se održale »Sportske igre«, bio je nešto skučen za nogometnu igru, a veliki broj znatiželjne publike još ga je jače smanjio. No baš ta okolnost primorala je HASK-ove igrače, da svu svoju pažnju posvete kombinaciji, a ne brzini, pa se tako izbjeglo oštroj igri.

To je bio prvi javno odigrani nogomet u Samoboru. Mladarija je bila igrom naročito zadovoljna, pa je bilo i navijanja za I. momčad, dok su stariji čudno klimali glavama teško se rastajući sa predrasudama, koje su gojili o toj igri. Članovi »Šišmiša« bili su naročito zadovoljni, što im je uspjelo da na ovaj kamuflirani način dovedu na prekretnicu javno mišljenje Samoboraca o nogometu, pa nas poslije priredbe odvedoše na stari samoborski grad, gdje su uredili svoje društvene prostorije u sjevernoj kuli. Te prostorije urediše članovi »Šišmiša« još prije nego li se počese baviti sportom, pa je po svoj prilici, u tim prostorijama pala odluka, da se osnuje sportsko društvo s imenom, koje je čudno zvučilo u zagrebačkoj sportskoj sredini. Međutim, onih pravih letećih šišmiša bilo je tada u priličnom broju u samoj staroj gradini, a članovi »Šišmiša« dokazaše nam tom prilikom, da su veoma dobro poznavali noćni život i noćno raspoloženje. Konačni rezultat toga šišmiškog života u staroj samoborskoj gradini bio je, da smo se tu zadržali daleko duže od posljednjeg samoborskog vlaka.

Radi noćnog zanosa ne mogosmo dugo izdržati na jednom mjestu, pa poletno prihvatismo nečiju ideju, da otpješačimo u Podsused i da za povratak u Zagreb uhvatimo posljednji »Steinbrücker«, odnosno vlak iz Zidanog mosta. Koračajući samoborskom prugom od praga na prag stigosmo do podsusedskog mosta, gdje nas stiže teški udarac. Posljednji »Steinbrücker« odjurio nam pred nosom u Zagreb. Na sreću, mistika staroga samoborskoga grada i noćni život »Šišmiša« u njemu nadahnuse nas kod »Aralice« dobrom idejom, pa otpješačismo do samog Zagreba.

Nogometni plakati, kojima je danas obilno obiljepljen Samobor, izazivaju u meni ugodna sjećanja na prvu odigranu i prokrijumčarenu nogometnu utakmicu u tom gradu, a kad prolazim ispod stare gradine, oči mi zapinju o kulu, u kojoj su se nekad sakupljali »šišmiševci«, koji su imali smisla ne samo za sport već i za restauraciju te stare, tada još prilično sačuvane gradine. — Vjerujem, da nije bilo I. svjetskog rata, samoborska gradina bila bi sačuvana u najvećem svom unutrašnjem dijelu. Pa i danas, nakon gotovo 50 godina, kad bih se našao u onoj sobi u sjevernoj kuli, okružen »šišmiševcima«, sigurno bi me svladala »mistika« i lako bih mogao zaboraviti posljednji samoborski vlak. . . .

Dr. L. I.

Cijena ovom povećanom broju »Samoborskih novina« iznosi 20 dinara.

»FOTOKEMIKA«

TVORNICA FILMOVA I FOTOPAPIRA ZAGREB -- SAMOBOR

želi svim svojim potrošačima i poslovnim prijateljima

Sretnu Novu godinu!

Službene obavijesti NO

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NARODNI ODBOR KOTARA SAMOBOR

Tajništvo

Broj: 12749-1954.

Samobor, 7. XII. 1954.

Predmet: Odluka o visini dnevnice.

Narodni odbor kotara Samobor na zajedničkoj sjednici Kotarskog vijeća i Vijeća proizvođača 4. prosinca 1954. na osnovu čl. 16. i 56. Zakona narodnim odborima kotara, a po ukazanoj potrebi donio je jednoglasno

ODLUKU

o visini dnevnice za službena putovanja u granicama kotara Samobor.

Član 1.

Dnevnica za službena putovanja u granicama kotara Samobor iznosi:

a) za područje NO-a općine Budinjak, kao i za sela NO-a općine Bregana: Noršić selo, Jarušje, Breganica, Javorek, Kostanjevec, Višnjevci i Osredak, u iznosu određenom u čl. 7. Uredbe o putnim i selidbenim troškovima (t. j. 100%);

b) za ostalo područje kotara — 80% od iznosa navedenih u čl. 7. spomenute Uredbe.

Član 2.

Službenicima specijaliziranih struka (kao: šumarima i lugarima, može se umjesto dnevnice određiti paušalna naknada, koja se isplaćuje mjesečno unatrag, ali samo uz uvjet, da je takav službenik proveo na terenu više od 10 radnih dana u mjesecu.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom 1. siječnja 1955.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Predsjednik: **Stanko Vugrinec v. r.**

OGLAS

Naredbom NOK-a Samobor br. 13.218 od 17. XII. 1954. određen je popis stoke, živadi-peradi i košnica počela sa stanjem na dan 15. I. 1955., koji će se izvršiti od 16. do 20. siječnja 1955.

Popis obuhvaća sva općedruštvena, zadružna i privatna gospodarstva, sve državne, zadružne i društvene ustanove i organizacije, koje posjeduju stoku, živad i košnice počela. — Popis će izvršiti Statistički ured NOK-a.

Tko namjerno onemogućava izvršenje popisa, ili uskrati davanje podataka, ili daje netočne podatke, kaznit će se po Zakonu o prekršajima.

Iz NOK-a Samobor

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NARODNI ODBOR GRADSKJE OPĆINE SAMOBOR

Tajništvo

Na temelju čl. 2., 3. i 8. Uredbe o ovlaštenju narodnim odborima za propisivanje taksa i poreza na promet, te čl. 3. Uredbe o porezu na promet i čl. 1. Odluke o općinskom porezu, na promet i taksa Narodnog odbora gradske općine Samobor, Narodni odbor gradske općine Samobor donio je na svojoj prvoj sjednici održanoj 27. XII. 1954. na osnovu čl. 18. i 47. toč. 6., a u vezi sa čl. 55. Zakona o narodnim odborima gradova i gradskih općina

ODLUKU

o izmjenama i dopunama tarife gradskih taksa i općinskog poreza na promet.

Član 1.

U Tarifi A. gradskih taksa (»Samoborske novine« br. 13. od 11. VII. 1954.) vrše se slijedeće izmjene i dopune:

1. U Tar. br. 1. vrši se nadopuna tako, da tekst glasi:

»Na sve pismene ili u zapisnik stavljene molbe, žalbe, predstavke i podneske, podnesene organima NO-a gradske općine Samobor, na koje se naplaćuje Tar. br. 1. Zakona o taksama, plaća se gradska taksa istovrsne takse iz Zakona o taksama u visini od Din 10.—

2. U Tar. br. 3. toč. b. vrši se izmjena, koja glasi:

»b) za zanatske radnje Din 2.000.—

3. Tar. br. 6. mijenja se i glasi:

»Na sve svjedodžbe i uvjerenja, koje državni organi izdavaju građanima, a na kojima se potvrđuju kakve osobine, odnosi ili okolnosti, ukoliko nije drugačije propisano, plaća se gradska taksa od Din 20.—

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljanja u polumjesečniku »Samoborske novine« i primjenjivat će se od 1. I. 1955.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Broj: 6548-1954.

Samobor, 29. XII. 1954.

Predsjednik: **Šoić Antun, v. r.**

JAVNA ZAHVALA

Prigodom smrti mile nam pokojnice

ANKICE LODETA

ovim se putem zahvaljujemo svima, koji su nam izrazili sućut, pokojnici okitili odar cvijećem, te otpratili do hladnog groba. Posebno se zahvaljujemo svima, koji su pokojnici utjehom olakšali boli.

Lodeta—Dulčić

ZANATSKA KOMORA ZA KOTAR SAMOBOR

Broj: 286-1954.

Samobor, 22. XII. 1954.

OBAVIJESTI

Zanatlije kotara Samobor pozivaju se:

1. da obave (u koliko to već nisu) izmjenu radnih knjižica za svoje radnike i namještenike najkasnije do 30. VI. 1955. (»Narodne novine« od 17. XII. 1954. br. 57.);
2. radi izvještajne službe dužni su do 10. siječnja 1955. popuniti tiskanice izvještaja (tiskanice dobiju u uredu Komore) o uposlenim radnicima i namještenicima;
3. da uplate dužnu članarinu za god. 1953. i 1954.;
4. da uplate pretplatu na »Zanatski list« za god. 1955., te podmire dugovanje iz god. 1954.;
5. Obrtnički kalendar za god. 1955. dobit će u uredu Komore uz cijenu od 200 dinara;
6. članske iskaznice mogu podignuti u uredu Komore uz donošenje jedne fotografije i uplatu od 30 Din za iskaznicu.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Predsjednik: **Franjo Ivanščak, v. r.**

SAMOBORSKA

TVORNICA ČETAKA

SAMOBOR

čestita svojim mušterijama

i poslovnim prijateljima

NOVU GODINU

JOSIP VREŠ
limarski obrtnik i vodoinstalater
SAMOBOR
ŠMIDHENOVA UL. 9

čestita svim svojim
mušterijama i prijateljima
NOVU GODINU!

»SLOBODA«
tvornica čarapa — Samobor

čestita svim svojim cijenjenim mušterijama, poslovnim prijateljima
i radnim kolektivima

NOVU GODINU

UPRAVA GRADSKIH ŽELJEZNICA
Zagreb

čestita svim svojim putnicima, radnicima
i ostalim radnim kolektivima u FNRJ

NOVU GODINU!

NARODNI ODBOR GRADSKJE OPĆINE SAMOBOR
čestita svim radnim ljudima, poduzećima i ustanovama
NOVU GODINU!

NARODNI ODBOR KOTARA SAMOBOR
čestita svim trudbenicima našeg kotara
NOVU GODINU!

ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE KOTARA SAMOBOR
želi svim osiguranicima sretnu i uspješnu
NOVU 1955. GODINU!

Opća poljoprivredna zadruga

SAMOBOR

čestita svim svojim zadrugarima
i poslovnim prijateljima

NOVU GODINU**»VRATNIK«**

trgovačko poduzeće mješovitom robom — Samobor

ČESTITA

NOVU GODINU

svim svojim potrošačima i radnim ljudima čitave naše
domovine.

Pozivamo svoje potrošače, da i u Novoj godini 1955. kupuju kod
nas i da nas i nadalje časte svojim povjerenjem
u kulturnom usluživanju.

RADNI KOLEKTIV „HAMOR“
TRGOVAČKOG PODUZEĆA
INDUSTRIJSKOM ROBOM NA
MALO U SAMOBORU

želi

SRETNU NOVU 1955. GODINU

svim svojim dobavljačima i potrošačima

„SAMOBORKA“

industrija građevinskog materijala

SAMOBOR

telefon broj 83-204

čestita svim radnim ljudima
i poslovnim prijateljima

NOVU GODINU**Veletrgovačko poduzeće KSPS**

Samobor

čestita

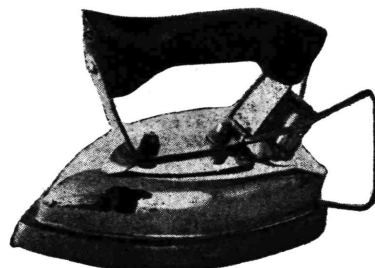
svim radnim ljudima i
poslovnim prijateljima

u FNRJ

NOVU GODINU**„ELEKTRON“**

tvornica električnih aparata

SAMOBOR

čestita svim svojim poslovnim prijateljima
i ostalim kolektivima

NOVU GODINU!**»KRISTAL«**

tvornica stakla

U SAMOBORU

čestita svim radnim ljudima FNRJ

NOVU GODINU

sa željom, da postignu što veće uspjehe
u izgradnji naše socijalističke domovine

**LJEVAONICA
OBOJENIH METALA**

Lončarić Ivan

Samobor

Grič broj 1

ČESTITA

svim svojim poslovnim prijateljima

NOVU GODINU!

Sretnu i uspješnu Novu 1955. godinu

čestitaju svim mušterijama, znancima, poslovnim prijateljima i privrednim organizacijama

IVAN VENNE

VODOINSTALATER
SAMOBOR, PERKOVČEVA UL. 28.

ALOJZ VRBANIĆ

STROJOBRAVARSKI OBRNIK
SAMOBOR, ŠMIDHENOVA UL. 2.

Alojz Strašček

TAPETAR I REMENAR
SAMOBOR, ŠMIDHENOVA UL. 8.

TRGOVAČKA RADNJA

„ASTRA“ - SAMOBOR

TRGOVINA CIPELA

SLASTIČARSKA RADNJA

Ahmedović Nebi - Samobor

UGOSTITELJSKA RADNJA

NARODNI DOM SAMOBOR

Ljudevit Dvoržak

ELEKTROINSTALATER
SAMOBOR, TRG KRALJA TOMISLAVA 19.

UGOSTITELJSKA RADNJA

„ZAGREB“

SAMOBOR, TRG KRALJA TOMISLAVA

»KOZMETIKA«

(VLASNIK V. RAČKI)
SAMOBOR, ULICA JANKA MIŠIĆA 7.

Ivan Stančin

SOBOSLIKARSKI OBRNIK
SAMOBOR, OBRTRIČKA ULICA 14.

UGOSTITELJSKA RADNJA

„PLANINAR“

SAMOBOR, PERKOVČEVA UL. 16.

„MIMOZA“

SAMOBOR, STRAŽNIČKA UL. 1.

STOLARSKI OBRNICI

Dragutin i Franjo Fresl

SAMOBOR, STAROGRADSKA ULICA

TRGOVAČKA RADNJA

„SAMOBORSKA KLET“

SAMOBOR, LIVADIČEVA ULICA 2.

UGOSTITELJSKA RADNJA

Poljoprivredne zadruge

Tijesno

SAMOBOR
Šmidhenova ulica

UGOSTITELJSKA RADNJA

„Lovački rog“

SAMOBOR

Stanko Radošević

SAMOBOR

ROKO NOVAK

KROJAČ
SAMOBOR, LIVADIČEVA UL.

Restauracija

„LAVICA“

SAMOBOR

Trgovina tekstilnom,
kratkom i pletenom robom

„Samoborski magazin“

Samobor, Perkovčeva ul. 3.
Telefon 88-240

„Narodna štampa“

SAMOBOR, PERKOVČEVA ULICA 1.

ZANATSKA KOMORA

SAMOBOR

Ugostiteljska radnja

Opće poljoprivredne zadruge

SAMOBOR
Tomislavov trg 19

„NAPRIJED“

tvornica

opekarskih proizvoda

SAMOBOR

OBRTNA PODUZEĆA - SAMOBOR

sa svojim pogonima:

Tiskara „Prosvjeta“

Građevna stolarija

Proizvodnja suhomesnate robe i
mesnica

Parna pekarna

OBRTNIČKA

NABAVNO-PRODAJNA ZADRUGA S O. J.

SAMOBOR